

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

COMPUTERWORLD

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK / ALAPÍTVÁ 1969 /
2012. MÁJUS 16. / XLIII. ÉVFOLYAM 20. SZÁM

FELADATLISTA

PLATFORMVÁLTÁSHOZ

Milyen elvek szerint dolgozhatják ki az IT-vezetők vállalatuk cloud-, big data- és mobilstratégiáját?

Összeállításunk a 10-12. oldalon

VILÁGCÉGEINK SZÜLETNEK

Egy sikeres magyar startup három alapítóját kérdeztük sikerük tényezőiről.

» 16. oldal

MALWARE-EK ELLEN

Virágzik a cyber-alvilág, egyre hatékonyabbak a rosszindulatú szoftverek.

» 22. oldal

9 770587 151006 12020

www.computerworld.hu

Ára: 495 Ft

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

DVD Authoring
CD, DVD sokszorosítás
Egyedi CD, DVD írás
Csomagolás és logisztika

H-8000 Székesfehérvár
Aszalvölgyi u. 7.
Tel.: +36-22/533-571
Fax.: +36-22/533-599
E-mail: vtcd@vtcd.hu www.vtcd.hu

Támogatók:

4DSoft

ALVICOM
TEST CENTER

LogMeIn®

KEYNOTE ELŐADÓK

Lloyd Roden: You can't sprint all the time – the importance of slack

Graham Bath: Becoming a software testing expert – the future architecture of the ISTQB certified tester scheme

A MÁSODIK NAP WORKSOPJAINAK TÉMÁI:

Lloyd Roden: Quantifying the Value of Testing Workshop

Graham Bath: Getting change implemented in testing projects

IDŐPONT: 2012. október 11-12.

HELYSZÍN: Budapest, Danubius Hotel Gellért

Regisztráljon most! Július 1-jéig jelentős kedvezmények!
<http://computerworld.hu/konferencia/73>

További információk:

Bíró Ilona

Telefon: +36-1/577-4374

Fax: +36-1/266-4274

E-mail: ilbiro@idg.hu

COMPUTERWORLD /IMPRESSZUM

KIADJA AZ IDG HUNGARY KFT.
1075 Budapest, Madách I. út 13–14. A épület
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578.

» www.idg.hu

Bankszámlaszám:
10300002-20328016-70073285

FELELŐS KIADÓ:

Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu

MŰSZAKI VEZETŐ:

Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu

NYOMÁS ÉS KÖTÉSZET:

Mesterprint Kft. 1191 Budapest,
Vak Bottyán utca 30–32/b
Ügyvezető igazgató: Szita Lajos

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Dervenkár István

Vezető szerkesztő: Sós Éva, Szilágyi Szabolcs

Online igazgató: Odrovics Szonja

Olvasószerkesztő, korrektor: Sz. Erdős Judit

Munkatársak: Dávid Imre, Kis Endre,

Kömlödi Ferenc, Mallás Judit,

Meixner Zoltán, Tóth Lívia, Vass Enikő

Tipográfia: Berényi István

Szerkesztési ügyelet:

Cseresznye Anita – acseresznye@idg.hu

Telefon: 577-4302, fax: 266-4343

Munkatársaink elérhetőségeit megtalálja

weboldalunkon: » www.computerworld.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL

Kereskedelmi igazgató:

Dr. Farkas Viola – vfarkas@idg.hu

Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Lapreferens:

Rodríguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu

Telefon: 577-4311

Kereskedelmi asszisztens:

Bohn Andrea – abohn@idg.hu

Telefon: 577-4316, fax: 266-4274

» e-mail: keriroda@idg.hu

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Terjesztési igazgató:

Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu

Telefon: 577-4301, fax: 266-4343

» e-mail: terjesztetes@idg.hu

MEDIASHOP: MEDIASHOP.IDG.HU

MARKETING

PR-munkatárs: Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

JOGI KÖZLEMÉNYEK

Szerkesztőségünk a kéziratosokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelenést követően, táblázat stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmaért felelősséget nem vállal.

TERJESZTÉSI, ELŐFIZETÉSI, ÜGYFÉLSZOLGÁLATI INFORMÁCIÓK

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel (06/80-444-4444; hirlelofofizetes@post.hu), fax: 303-3440. Előfizetési díj egy évre 16 440 forint, fél évre 8220 forint, negyed évre 4110 forint. Lapunkat a MATESZ auditálja.

A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere. A Computerworld Online látogatói szokásait a gemius/psos Audience vizsgálja. A Computerworld Online hirdetésait az Adverticum AdServer szolgálja ki.

A szerkesztési anyagok vírusellenőrzését a NOD32 Antivirus programmal végezzük, amelyet a szoftver magyarországi forgalmazója, a Sicontact Kft. biztosítja számunkra.

AKTUÁLIS

05 HYDE TECH CORNER

Heti összeállításunkból megtudhatják, hogyan kezelhetik a cégek a lehető legbiztonságosabban adataikat, valamint az is kiderül, hogy valóban ártalmasak-e a Maceken tanyázó vírusok.

06 MELYIKET VÁLASSZAM?

Nemrég tette közzé a Microsoft a Windows 8 különböző verzióinak listáját.

09 REORGANIZÁCIÓ ÉS ÉRTÉKTEREMTÉS

Computerworld CIO-reggeli. A HP tavaly több mint hatvan Transformation Experience Workshopot tartott Európában.

FÓKUSZ

10 FELADATLISTA PLATFORMVÁLTÁSHOZ

Az évtized végére eldől, mely szállítók lesznek az új korszak győztesei, illetve vesztesei.

SIKERRECEPT

14 MIKOR PIHEN A CIO?

Egy IT-körökben járatos ember számára a nyaralás is sokkal megengedhetőbb, mint a földi halandók többségének. Megvizsgáltuk, valóban eseménytelen időszak ez a CIO-k számára?

16 MAGYARORSZÁG FELKÉSZÜLT VILÁGCÉGEI MEGSZÜLÉSÉRE

A Prezi prezentációs, kommunikációs szoftver használóinak száma elérte a 10 milliót, s igazi nemzetközi terméké vált.

NETPOLGÁR

18 BIZTONSÁGOS AZ IPAD MUNKAHELYI HASZNÁLATA?

Aki nem mobil, az már el is veszítette a piaci versenyét – ez nem vitás. Ám a nagy szabadságnak komoly ára lehet, és ezzel még csak most ismerkednek a cégek. A terület annyira friss, hogy bizonyos védelmi megoldások még nem léteznek.

20 VILÁGMÉRETŰ IPV6-INDULÁS

Magyarország jól áll az új generációs internet protokoll, az IPv6 bevezetésére való felkészülésben. Most az internetszolgáltatókon és a vállalati IT-csapatokon a sor, hogy a tapasztalatokat átültessék a gyakorlatba.

22 MILYEN HARCMODORT VÁLASSZUNK?

Virágzik a cyber-alvilág, egyre hatékonyabbak a rosszindulatú szoftverek, gyűjtőnevükön malware-ek.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY

Dózsa Gergely: Ön melyik farkast eteti a válság idején? – Válságot élünk meg a világban. A pénzügyi-gazdasági válság befurakodik privát életünkbe, és ez kihat vezetői hatékonyságunkra, lelkesedésünkre és így eredményeinkre is.

05 HÍRMOZAIK

06 SZEMÉLYI HÍREK

COMPUTERWORLD /ONLINE

KÖZÖS, MÁSFÉL MILLIÁRD DOLLÁR

Nem adnak pénzt a nagyok? Akkor egyenként, a felhasználóktól kell elkérni!

» computerworld.hu/cikk/kalapolas

THOMPSONNAK ANNYI

Lemondatná a Yahoo vezérigazgatóját, mert diplomáját csak álmodta.

» computerworld.hu/cikk/mondjon-le

INTEL-RÉSZVÉNYT VEGYEK?

A társaság mindazt megtestesíti, amit a befektetők valaha is elképzeltnek.

» computerworld.hu/cikk/intel-stock

NEM BÍZUNK

A FACEBOOKBAN

Felhasználóinak 70%-a gondolja azt, hogy adatai nincsenek biztonságban.

» computerworld.hu/cikk/no-FB

DÓZSA GERGELY

 coach, Coachok
 Szakmai Szövetsége

Ön melyik farkast eteti a válság idején?

Válságot élünk meg a világban. A pénzügyi-gazdasági válság befurakodik privát életünkbe, és ez kihat vezetői hatékonyságunkra, lelkesedésünkre és így eredményeinkre is.

Vajon mi mindent tapasztal meg ilyenkor egy IT-területen működő vezető? Folyamatos költségcsökkentés, a kiadási oldalon leghátulra kerülnek az IT-beváltások. Nincs bónusz, elmarad a fizetésemelés. Kevesebben látják el ugyanazt a munkát. Nagyobb hatékonyság elvárása – kevesebb erőforrással. Mindezt hogyan valósítsa meg? Hogy éli túl? Meglesz-e a pozíciója/cége holnap is? Hogyan lesz eredményes ilyen nehéz környezetben, ilyen kilátástalan szűkös lehetőségek és erőforrások között? Melyik projektje lesz a megoldás a helyzetére? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel találkozom coachként. Természetes érzés az elbizonytalanodás. És ezek nehéz dolgok. Hogy dönthet egy IT-vezető előremutatóan ilyen helyzetben?

Természetes következmény, hogy csökken a lelkesedés, egyre nehezebb innovatívnak lenni. Vannak még ötletei, de nem látja reálisan, hogy melyiket valósítsa meg. Minden döntésnek egyre nagyobb a kockázata.

Ezek azok a szituációk, amelyekben coachként igazán meg tudom élni támogató egyéniségemet, tudom alkalmazni fejlesztő eszköztáram és hasznosítani eddigi üzleti tapasztalataimat.

Van-e megoldás? Igen! Egy másik nézőpont! Keressük magunkban! Ha ez már nehezen megy egyedül, akkor keressünk külső lehetőséget, egy támogató szakembert.

A coaching ilyenkor ideális támogatási forma. Eszköztára sok lehetőséget, ötletet és megoldást kínál. A coach rávezeti ügyfelét, hogy felismerje a rögzült gondolkodási módokat, és kíséri a továbblépésben. Két egyszerű és célravezető lehetőséget szeretnék megosztani az olvasókkal, ami ilyen helyzetben ügyfeleimnél – és nálam is – sikeresen működik.

Elsőként fogalmazzuk meg pontosan célunkat! Ha látjuk a célt, akkor már tudunk felé menni. Kedvenc példaképem Edison, aki több mint 10 000 kísérletet végzett, mire feltalálta az izzólámpát. Megvolt az álma, a célja. Utána minden egyes lépés, kísérlet a céljai elérését segítette. Ez lett a megtapasztalása.

A célhoz kapcsolódóan vegyük számba saját (és csapatunk) erősségeit, képességeit. Nézzük meg, milyen lehetőségeink vannak. Egészen biztos, hogy eszünkbe jutott már több megoldási lehetőség vagy lépés, amely előbbre visz, amelyeket még nem próbáltunk ki. Nézzük meg, kik támogatnak az úton (a coachom, a szakmai mentorom, barátaim, párom, egy példaképem mintája stb.). Milyen tapasztalatot gyűjtöttünk már hasonló élethelyzetekben, és ott mi hozta (vagy mit tettem, ami hozta) a fordulópontot, vagy mi a tanulsága számunkra egy adott korábbi tapasztalatunknak. Ha már megvannak az erőforrásaink és lehetőségeink, tudjuk, mi áll a rendelkezésünkre, tudjuk a célunkat, akkor mi állhat utunkba?

Másik megoldási lehetőségként egy mese jutott eszembe, amit szeretett tanítómától hallottam. Nagypapa leejti frissen teletöltött kávésbögréjét, és bár ilyet nem szokott tenni, most elkáromkodja magát. Kis unokája nagyon megijed, és elkezdi szipogni. Nagypapa megsajnálja, szeretettel az ölébe veszi és azt mondja neki: – Tudod kis unokám, az én fejemben két farkas van. Az egyik dühös és keserű, míg a másik támogat. És most a dühös volt fölényben.

– Jó, jó nagypapa, de ha két farkas van a fejedben, akkor melyik fog nyerni? – Nagypapa elgondolkozik és azt mondja: – Hát az, amelyiket etetem!

Visszatérve a címbe: Ön döntött már, hogy melyik farkast eteti? ▽

” A célhoz kapcsolódóan vegyük számba saját (és csapatunk) erősségeit, képességeit. / Dózsa Gergely, coach, Coachok Szakmai Szövetsége

Hyde Tech Corner

Ezen a héten *Ablonczy Balázs* és *Fóti Marcell* kommentálják a hét híreit, eseményeit. / *Összeállította: Tóth Lívia*

Heti összeállításunkból megtudhatják, hogyan kezelhetik a cégek a lehető legbiztonságosabban adataikat, valamint az is kiderül, hogy valóban ártalmasak-e a Maceken tanyázó vírusok.

MEGOLDJUK OKOSBA

A cégek biztonsága érdekében a legfontosabb, hogy a különböző egységparkokat egységes platformon kezeljük.

» computerworld.hu/cikk/okos-kutyuk

ABLONCZY BALÁZS

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ,
SAP HUNGARY KFT.

A konzumerizáció alapvető problémáfelvetése az adatbiztonság. Azaz miként lehet a különböző gyártók, operációs rendszerek, eszközök kezelését megoldani úgy, hogy történjen bármi, a szenzitív adatok nem kerülhetnek idegen kézbe, és külső, például vírustámadás ellen is védve legyenek. Mindezeket úgy, hogy a felhasználó tudja használni és élvezni a mobilitás adta előnyöket.

Az eltérő eszközpark hatékony kezelésének kulcsa, hogy egységes platformot kell a kutyuk számára biztosítani. Előbbinek alkalmasnak kell lennie a felhasználói körönként létrehozott csoportkezelésre, azaz hogy például egyes munkakört ellátók nem telepíthetnek, nem törölhetnek alkalmazásokat, vagy csak bevizsgált applikációkat lehet elérni a vállalati piactérről. A biztonság fokozását növelheti a kikényszerített adatkezelés (például a folyamatos jelszóvédelem), és az, hogy távolról is „tégilává” változtatható egy eszköz, amely ugyanolyan könnyen vissza is állítható optimális esetben. Továbbá kezelnie szükséges az üzleti mobilitás támogatására irányuló fejlesztéseket is, valamint képesnek kell lenni azonnali adatokat szolgáltatni a használati mutatókról, költségekről, adatforgalmazásról. A konzumerizáció jelenségét – mely nemcsak a mobilitásra, hanem például az üzleti intelligenciára is értelmezhető a Gartner szerint – egészében vizsgálva azonban olyan előnyöket, jelenségeket is előre vetít, mint a készülékek bővített funkcionalitása, a növekvő felhasználói elégedettség, a gyakran alacsonyabb költségek, a közösségi hálózatok növekvő használata vagy a gamification. ▽

EGYÜTTMŰKÖDIK A ZYXEL ÉS AZ EQUICOM

/ Partneri megállapodást kötött a ZyXEL Communications az EQUICOM Méréstechnikai Kft.-vel. Az együttműködésnek köszönhetően mindkét fél partne-

rei számára lehetővé válik a vezeték nélküli hálózatok teljes körű és költséghatékony tervezése, kiépítése és felügyelete. A két gyártó termékei közös felhasználásakor kínál kedvezményt partnereinek.

MINDEN ÖTÖDIK MAC GÉP VÍRUSHORDOZÓ

Nem az az igazi kérdés, hogy mennyire kártékonyak a windowsos vírusok Mac gépeken, hanem hogy lesznek-e valaha olyan vírusirtók, amelyek más platformok vírusait is megtalálják.

» computerworld.hu/cikk/virusos-mac

FÓTI MARCELL

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ,
NETACADEMIA KFT.

Ahogy azt a hírben is olvashattuk, Macen tanyázó windowsos kórokozókra van szó. Ha elfogadjuk a szakértők véleményét, hogy ezek a Macen valójában működésképtelen vírusok, férgek és egyéb kódok lappangó veszélyt jelentenek vagy akár időzített bombaként ketyegnek, akkor egy olyan érdekes kérdésbe futunk bele, hogy lesz-e valaha olyan víruskergető, amely más platformok férgentyűit is keresi és irtja. Ezzel az erővel a hírben az is szerepelhetett volna, hogy a Windows-gépek 100%-án vannak androidos kártevők, amelyeket ott a kutya sem keres, és mellesleg Windowson működésképtelenek is.

Kell-e ezeket keresni? Fogja-e valamelyik gyártó valaha az életben keresni? Nem tudhatjuk. Tudunk viszont valami egészen mást. Ugyanis vannak olyan kártékony kódok, amelyek valóban veszélyt jelentenek, ám a víruskergetők figyelmére nem tartanak számot. Ezek pedig a káros böngészőbővítmények.

Az Ethical Hacking konferencián bemutatott Zombi Tűzróka például az égvilágon minden szemtelenséget elvégez a billentyűzetfigyeléstől az SSL-csatornában turkáláson át a távvezérlésig, és ezt teljesen büntetlenül teheti, mert a böngészőbővítményekre senki nem figyel oda. ▽

ESET MOBILE SECURITY FOR ANDROID

/ Már elérhető a Google Play-en az ESET Androidra fejlesztett mobilbiztonsági termékének legújabb verziója, mely nemcsak telefonokon, hanem táblagépeken is biztosítja a megszokott védelmet.

AZ SAP VISZI A GLOBÁLIS ERP-PIAC NEGYEDÉT

/ A Gartner piacelemzése alapján a szoftvercég vezető

REGISZTRÁLJON

Ha szeretné hétről hétre a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljutni az Ön cégevel kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfó szolgáltatásunkra oldalunkon. ceginfo.computerworld.hu

a vállalatirányítási rendszerek (ERP) világpiacát 25,5% részarányal. A licenbevétel alapján számított elsőbbséget az SAP a tavalyi évben 13%-os növekedéssel fejeltte meg.

BŐTHE CSABA

2012. június 1-jétől *Bőthe Csaba* lesz az IT Services Hungary ügyvezető igazgatója. Ebben a pozícióban *Ilosvai Pétert* váltja, aki új kihívásokat keresve távozik a cégtől. A 15 évnyi, különböző vezetői beosztásokban szerzett tapasztalatokkal rendelkező 45 éves *Bőthe* a T-Systems Ügyfélkapcsolati és Működéstámogatási divíziójának igazgatói posztjáról érkezik.

DR. ESZES LÁSZLÓ

2012. május 1-jétől a T-Systems Magyarország Zrt. innovációs és stratégiai igazgatói pozícióját látja el a gazdasági mérnöki és MBA-diplomával rendelkező *Eszes László*, aki eddig az R.J. Reynolds magyarországi és nemzetközi központjában látott el felső vezetői feladatokat, előtte pedig három évig vezette az A. T. Kearney magyar irodáját az európai Telco Practice tagjaként; 2003-tól a GROW-csoport vezérigazgatói pozícióját töltötte be.

BÁNYAI ERVIN

2012. május 2-ától *Bányai Ervin* vette át a Budapest Bank Csoport informatikai szervezetének irányítását. Az informatikai vezetés területén széles körű tapasztalatokkal rendelkező szakember feladata a pénzügyi növekedési terveihez dinamikus támogatást nyújtó IT-stratégia megvalósítása, a napi működés megbízhatóságának növelése lesz. *Alföldi Ferenc*, a Budapest Bank jelenlegi informatikai vezetője karrierjét a General Electric szervezetén kívül folytatja.

WINDOWS 8

Melyiket válasszam?

SZILÁGYI SZABOLCS / Nemrég tette közzé a Microsoft a Windows 8 különböző verzióinak listáját. Eszerint négy változat áll majd a redmondi operációs rendszerben bízók rendelkezésére: a Windows 8, a Windows 8 Pro, az ARM-rendszerek futásra tervezett Windows 8 RT, illetve a Windows 8 Enterprise. Amint az látszik, végül hivatalossá vált a Windows 8 elnevezés –, de vajon mit takarnak az egyes változatok?

Ismeretes, hogy a Windows 7 esetében jóval több, egészen pontosan hét különböző variáns – amelyek számos extra funkcióban tértek el egymástól – próbálta elnyerni a vevők kegyeit. A Microsoft úgy gondolta, hogy egyszerűsíteni kell az új kiadás esetében. A Windows 8 lesz majd az otthoni felhasználók operációs rendszere (ezúttal tehát már nem lesz „lebutított” Home változat), míg a Pro az üzleti életben kell, hogy helytálljon.

De akkor mire használható a maradék két változat? Amint azt említettük, a Windows 8 RT az ARM-alapú rendszerekhez készül, ezzel szeretné a Microsoft elérni, hogy a napjainkban annyira népszerű androidos készülékeket gyártóknak ne kelljen hardver (vagy legalább processzor) tekintetében átnyergelniük x86-os alapokra. A brit ARM által készített chipnek népszerűségét tervezi ezzel meglovagolni Redmond, még ha olyan áldozatokat is kell hoznia ezzel, mint például a hagyományos windowsos programok futtatásának hiánya. Így már érthető, hogy a Windows 8 RT nem lesz külön megvásárolható, azt előre telepítetten, a megvásárolt mobilkészülékkel veheti használatba az ember.

Jöjjön akkor a „kakukktójas”! A Windows 8 Enterprise, amit a redmondiak blogja úgy ír le, mint az a változat, amelynek megvan a Windows 8 Pro összes képessége, valamint olyan funkciókkal van kiegészítve, amelyek lehetővé teszik az IT-szervezetek számára a PC-k egyszerű kezelhetőségét, továbbfejlesztett védelmet kínálnak, mindamelltt virtualizációval és új, mobilitást segítő megoldásokkal állnak az ügyfelek rendelkezésére.

A kérdés tehát adott: melyiket válasszuk? A válasz természetesen függ az adott szervezet/egyen büdzsésjétől (az egyes változatok árai minden bizonnyal el fognak térni egymástól), illetve a használni tervezett funkcióktól is. Ami azonban mégis a csúcserzió felé terelheti a felhasználókat, az az említett biztonsági funkcionalitás, amelyre minden mai operációs rendszernek égető szüksége van. Például a BitLocker és BitLocker-to-Go titkosítás, illetve Encrypted File System (EFS) révén minimalizálható annak az esélye, hogy illetéktelenek kezébe kerüljenek bizalmas adatok.

A 2000-es évek elején debütáló Trustworthy Computing (megbízható számítástechnika) kezdeményezésével beindított paradigmaváltásnak köszönhetően mára a Windows vált az egyik legbiztonságosabb OS-é, nem véletlen, hogy napjainkban már viszonylag ritkák a Microsoft platformjának biztonsági réseire alapuló sikeres, széles körre kiterjedő támadások. Így, még ha nincs is mindenkinek szüksége vállalati funkciók-

ra, szinte semmilyen „véráldozattal” nem jár majd egy korábban feleslegesnek gondolt, de később mégiscsak szükségessé vált képesség használata; ez jobb, mintha az alapváltozat helyére Windows 8 Pro vagy Enterprise verziókat kellene (újra)telepíteni.

A Microsoft korábbi bejelentése szerint egyes Windows 7-tulajdonosoknak amúgy is eldőlt már a kérdés: ha valaki a W7 Ultimate vagy Professional változattal rendelkezik, akkor számára Windows 8 Próra nyílik upgrade lehetőség. ▽

SZOFTVERESZKÖZ-GAZDÁLKODÁS

A megtakarítás mátrixa

Szoftverek leltárba vételével a vállalatok elsősorban a jogosulatlan használatot és az ebből eredő kockázatot kívánják megszüntetni. A hatékony szoftvergazdálkodásnak azonban ez csupán a kiindulópontja, a valódi költségcsökkentéshez olyan út vezet, amelyet érdemes szakértő társaságában megtenni.

A szoftvereszköz-gazdálkodás területére szakosodott IPR-Insights Kft. szerint egy vállalat átlagosan a szoftverszállítók 10 százalékának fizeti a licenc- és követési díjak 90 százalékát. Kézenfekvő, hogy a jogosulatlanul telepített szoftverek eltávolítását követően érdemes először erre a körre összpontosítani, de a vállalat nem csak itt érhet el költségcsökkentést – a lehetőségek kiaknázásában mindkét esetben sokat segít a tanácsadó tapasztalata.

– A nem licencelt, de telepített szoftverek aránya vállalatonként a teljes szoftvervagyon 20–40 százalékát is elérheti – mondta *Zsoldos Sándor*, az IPR-Insights ügyvezető igazgatója. – Ezzel arányos többletköltséghez vezet, ha a jogosulatlan használatra a nagy szoftverszállítók által végzett auditálás derít fényt. Szoftverleltár készítésével a legnagyobb vállalatoknál is pár hét vagy hónap alatt megszüntethető a jogosulatlan szoftverhasználat, illetve azonosíthatók a nem licencelt, de használni kívánt szoftverek. A leltár során nyert információk alapján azután felépítjük a stratégiát, melynek mentén a vállalat optimalizálni tudja a szoftverek használatához fűződő költségeit.

Függőségek megszüntetése

A szoftvergazdálkodási stratégia célterületeit az IPR-Insights egy mátrixban jeleníti meg (*lásd az ábrát*). A vállalatnál telepített és ténylegesen használt, licenccel rendelkező szoftverek (A) esetében a törvényi megfelelés biztosított, és a beruházás is indokolt volt. Ezek a költségek azonban évről évre nőnek, ezért érdemes megvizsgálni, hogy a használat mennyiben felel meg a vállalat érdekeinek. Gyakori eset például, hogy ugyanarra a feladatra az egyes szakterületek más-más szoftvert szereznek be, így a vállalat nem használja ki a mennyiségi kedvezményeket, másrészt lehet, hogy olcsóbb vagy ingyenes szoftver is megfelelne minden terület igényeinek.

– A szerverkonszolidáció, a virtualizáció és a felhő szolgáltatások bevezetése is kedvezően hathat a szoftverlicenck vásárlásával já-

ró költségekre, ha a vállalat kellő körütekintéssel jár el – hívta fel a figyelmet *Zsoldos Sándor*. – A gyártók ugyanis eltérő módon támogatják a virtualizációt, így a felhasználó könnyen kerülhet abba a helyzetbe, hogy nem megfelelően licencelt szoftvereket telepít, ami utóbb többletköltséget okozhat.

A szoftverleltárt készítő vállalatok elsősorban a nem licencelt, de telepített – használt vagy nem használt – szoftverek (B és D) számát kívánják csökkenteni, mivel ezek jelentik a legnagyobb kockázatot.

– Egy gyártói auditot követően a vállalat hivatkozhat arra, hogy a nem licencelt szoftvereket nem is használta, de rendszerint kicsi a mozgástere, és az új szerződésbe büntető tételek is kerülhetnek, például az éveken át nem fizetett karbantartási díj utólagos rendezése – mondta az ügyvezető. – Ez a nem

ja meg, hogy milyen konstrukcióban, mennyi licencet vásárol.

Licencszerződések újratárgyalása

A licencelt, de nem használt, különböző okokból telepített és a gépeken maradt szoftverek (C) köre egyértelműen a költségcsökkentés területe, ahol gyors eredmények érhetők el a követés lemondásával vagy más konstrukcióra váltással. További megoldás lehet a szoftverek visszavétele – például a felhasználó új munkakörbe kerülésekor –, így a később jelentkező igények már licencelt szoftverekkel szolgálhatók ki, és elkerülhető az újabb beszerzés.

– A vállalatok gyakran fordulnak hozzánk azzal a kéréssel, hogy segítsünk már megkötött licencszerződések benchmark jellegű értékelésében és újratárgyalásában, az elérhető licenckonstrukciók összehasonlításában – emelte ki *Zsoldos Sándor*. – Tapasztalataink szerint ezzel a legnagyobb gyártóknál a díjak 5-10 százalékos, kemény munkával további 10 százalékos csökkenését is el lehet érni. Az egy éven belüli 15 százalékos költségcsökkentés mindenképp reális cél lehet. Ebben annyira biztosak vagyunk, hogy sok esetben sikerdíjért vállaljuk az ilyen irányú tanácsadást.

A szoftvernyilvántartást ezt követően érdemes évente, szállítónként áttekinteni, amikor időszerűvé válik a szerződés megújítása, mert a megvásárolt licenck száma így optimalizálható a vállalat mindenkorai igényei szerint.

tervezett költség összemérhető lehet az egy gyártó licenceire költött éves díjjal, és láttunk már olyat, hogy az IT-igazgató állásába került. Arra is találunk példát, hogy a gyártó valamely projekt során szerez tudomást a jogosulatlan használatról, és kiszolgáltató helyzetbe hozza ügyfelét a további értékesítések során. Ha megszabadul ezektől a függőségektől, az IT-vezető sokkal szabadabban határozhat

– A licenckmendezsereket arra szoktam bátorítani, hogy folyamatosan mutassák ki az elérhető költségcsökkenést, a szoftvergazdálkodásban rejlő értéket – mondta az ügyvezető. – Így válik egyértelművé, hogy a vállalat miért költ erre a célra, és könnyebb a telepítések megszüntetéséhez, a szerződések újratárgyalásához szükséges vezetői támogatást is megnyerni. ■

MEGJELENT A MICROSOFT SYSTEM CENTER 2012

Rendszer- és ügyfélszolgálat-menedzsment a Ker-Soft Kft.-től

A Microsoft System Center megoldása teljes körű rendszer-felügyeleti támogatást nyújt valamennyi IT-üzemeltetési feladat elvégzéséhez.

A Ker-Soft Kft. több mint 15 éves tapasztalattal rendelkezik informatikai rendszerek üzemeltetésében és felügyeletében, tucatnál több referenciája van a rendszer-felügyeleti megoldások és a helpdesk rendszerek implementálásában. Tanácsadók segítenek az ügyfeleknek a megfelelő felügyeleti megoldás kiválasztásában, figyelembe véve az igényeket és a rendelkezésre álló infrastruktúrát, majd részt vesznek a választott rendszer felépítésében és a bevezetést követő támogatásban. Több kiemelt rendszer-felügyeleti termékcsaláddal dolgoznak, így a Microsoft Systems Center családdal, a CA SDM-és a Quest-termékekkel is.

A Ker-Soft Kft. számos nagy hazai cég felügyeleti rendszerét tervezte meg vezető nemzetközi szoftvergyártók termékeinek felhasználásával. A Ker-Soft által implementált helpdesk, service desk rendszerek összességében sok-sok tízezer munkaállomás felügyeletét biztosítják.

A cég az elmúlt évben a rendszer-felügyelet területén jelentősen bővítette tevékenységét. Egyrészt a Quest céggel kötött partneri együttműködésnek köszönhetően Windows Server Management megoldásokra kínál termékeket, másrészt a Microsoft új System Center Service Manager megoldását már több helyen is implementálta.

A Ker-Soft Kft. ügyfeleinél az informatikai rendszerek üzemeltetés-felügyeletét az incidenskezeléstől a problémamenedzsmenten keresztül, a change-menedzsment megvalósításáig megoldotta; megoldásuk az igénykezelést is hatékonyan támogatja.

– Mivel a kiterjedt IT-rendszereknél igen fontos feladat, hogy a működésével kapcsolatos összes felhasználói észrevétel nyomon követhető legyen, ezért ezeket szabályozottan, az ITIL/MOF folyamatok szerint kell megoldani. Fontos előny, hogy a végfelhasználók egyszerű internetes felületen keresztül tudják regisztrálni a rendszer működésével kapcsolatos észrevételeiket és anomáliákat. Az öntanuló, önkiszolgáló portál segítségével a bejelentő saját maga is képes anomáliájának elemzésére, akár saját maga is megtalálja a hiba elhárítását. A hibajegyek feldolgozását hatékony munkafolyamat-motor vezérli a bejelentőtől a hibajavító szakértőn keresztül az azok munkáját irányító és felügyelő vezetőkig. A rendszerben képződött információkat adattárházban tárolják el, amihez hatékony jelentéskezelő kapcsolódik. Ezen keresztül a szolgáltatási szint változása pedig jól nyomon követhető – foglalta össze *dr. Vinkovits Eszter*, a Ker-Soft Kft. ügyvezető igazgatója.

A termék az alábbi problémákra nyújt megoldást Szolgáltatási folyamatok kezelésének ITIL/ MOF alapú keretrendszer

Az üzlet számára nyújtott informatikai/műszaki szolgáltatások hatékony kezelésének alapja egy olyan alkalmazás használata, amely nyomon követhető teszt a bejelentéseket, változásokat. A szolgáltatásban részt vevő eszközöket és alkalmazásokat életcikluson keresztül kíséri. A Service Manager alkalmazása emeli a szolgáltatások rendelkezésre állási szintjét, elősegítve a megoldás határidőre (SLA/OLA) való befejezését, auditálhatóságát.

Sztenderdizált IT-szolgáltatások kijánálása

A Service Manager 2012 egy adott vállalat működését támogató Szolgáltatás Katalógus elemeket ajánlja ki az alkalmazás gazdák és a felhasználók számára. Továbbá többszintű, szerepkör alapú jogosultságon keresztül biztosítható az egyes szervezetek számára az igények hozzáférhetősége.

Lehetővé teszi az önkiszolgáló igénybejelentést, akár a privátfelhő-infrastruktúrában is

A Service Manager 2012 használatával elhelyezhetők az üzletági alkalmazás gazdák privátfelhő-infrastruktúrára vonatkozó követelményei.

Önkiszolgáló üzleti intelligenciát biztosít

Annak érdekében, hogy az egyes üzletágak menedzsereivel szót értsen – legyen az akár működési SLA vagy üzleti BI kérdése –, a Service Manager 2012 lehetőséget ad:

- könnyen használható dashboardok segítségével az önkiszolgáló riportolást egyszerűvé teszi;
- teljes körű nézetet biztosít az IT-ról a data warehouse-ból.

Lehetővé teszi az IT GRC feladatok elvégzését

A System Center Governance/Risk/Compliance (GRC) Pack képessé teszi a Service Manager 2012-t a megfelelőségi programokhoz szükséges komplex szabályozások leképezésére.

System Center integráció (SCCM/SCOM/VMM/Orchestrator)

- Automatizálhatók a rendszerfelügyeleti riasztások kezelésének lépései.
- Leltárkészítés támogatása. Szoftverlicenccgazdálkodás támogatása.
- Orchestrator vezérlésen keresztül igénytől függő szoftvercsomagok telepítésének, virtuális gép igénylésének folyamatát támogatja.

A Ker-Soft Kft. a Microsofttal közösen 2012. június 7-én szakmai termékbemutatót tart, ahol a Service Manager implementációs tapasztalatait mutatják be, és az új verzió funkcionálitása is ismertetik. ■

System Center 2012 Service Manager Termékbemutató

A Microsoft Magyarország és a Ker-Soft Számítástechnikai Kft. szeretettel meghívja Önt **2012. június 7-én** tartandó konferenciájára, ahol áttekintjük az új System Center Service Manager 2012 terméket és élő demón keresztül bemutatjuk a funkciókat.

Célközönség: akik optimalizálni akarják szolgáltatásmenedzsment-folyamataikat

Időpont: 2012. június 7. 9:00–12:30 (regisztráció 8:30-tól)

Helyszín: Microsoft Irodaház 1031 Budapest, Graphisoft Park 3/M

Regisztráció: www.kersoft.hu/scsm2012-termékbemutato

CIO-REGGELI A HP-VAL

Reorganizáció és értékteremtés

A vállalati alkalmazások felhőbe költöztetése jelentős mértékben javíthatja a cégek működési hatékonyságát. A cloud megoldások bevezetése a költségracionalizálás mellett jelentős hozzáadott értéket is teremthet: a fejlesztői erőforrások felszabadítása révén nagyban növelheti a cégek innovációs potenciálját.

Avállalatok informatikai büdzsájuk 60-70 százalékát meglévő rendszereik üzemeltetésére költik. Az előregedő alkalmazások fenntartása jelentős anyagi és humán erőforrásokat köt le, pedig a költséghatékony, rugalmasan skálázható felhőmegoldások adaptálásával és át-gondolt, jól megtervezett szervezeti reorganizációval jelentősen fokozható a működési hatékonyság, új, vonzó és felhasználóbarát megoldások kifejlesztésére nyílik lehetőség.

„A legtöbb vállalat adatközpontja olyan, mint egy állandóan költözködő család garáza: tele van soha nem használt, de értékesnek gondolt kacatokat rejtő dobozokkal, hosszú ideje őrizgetett, ám teljesen felesleges alkalmazásokkal, amelyek jelentős tárhelyet és erőforrásokat kötnek le – mondta *Paul Evans*, a HP nemzetközi alkalmazásmodernizációs üzletágának vezetője a *Computerworld* üzleti reggeli sorozatának májusi rendezvényén. – A szervezetek alkalmazásportfóliója tulajdonképpen egész működésüket reprezentálja. Az alkalmazások többsége a mindennapi üzletmenetet támogatja: ezek – mint például az ERP-, a CRM- és a HR-rendszerek, a termelékenységet és kollaborációt támogató megoldások – nem segítenek abban, hogy egy cég megkülönböztesse magát a versenytársaitól.”

Evans szerint az IT-vezetőknek ma már nemcsak alkalmazásfejlesztőként, hanem *alkalmazásbrókereként* is kell gondolkodniuk. Fel kell mérniük, melyek azok a megoldások, amelyeket olcsóbb és hatékonyabb egy felhőszolgáltatótól megvásárolniuk, mint maguknak fejleszteniük és üzemeltetniük, és melyek azok a kulcsrendszerek, amelyek cégük működése szempontjából kritikus, valódi piaci értéket képviselő tőbbletet jelentenek.

Daniel Amor, a gyártó EMEA-régiójának alkalmazásmodernizációs szakértője a HP Transformation Experience Workshop szolgálatását mutatta be a rendezvényen részt vevő szakembereknek. Az egynapos foglalkozás keretében a HP szakértői a vállalatvezetőkkel közösen meghatározzák a legfontosabb stratégiai célokat, majd a cég szakembereivel konzultálva felvázolják az informatikai környezet megújításának, a kiválasztott alkalmazások felhőbe migrálásának hosszú távú ütemtervét.

„Számos hasonló workshopot rendezünk, amelyek keretében különféle témákkal – köztük alkalmazásmo-

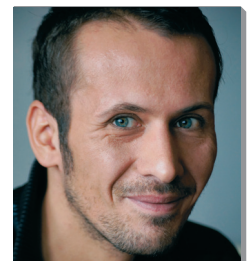
dernizációval, clouddal, szervezetrányítással, adatközpont-átalakítással – foglalkozunk – mondta *Daniel Amor*. – Célunk, hogy saját és ügyfeleink tapasztalataira alapozva hathatós segítséget nyújtsunk a vállalati és kormányzati döntéshozóknak abban, hogyan optimalizálják infrastruktúrájukat és működésüket.”

A HP Transformation Experience Workshop nem a megszokott prezentációkra, hanem a gyártó és az üzletfelek szakemberei közötti párbeszédre épül. A menedzserek és IT-vezetők tucatnyi információs panel segítségével, az azokon szereplő kérdések, folyamatok, legjobb gyakorlatok áttekintésével és értékelésével mérhetik fel, hogy milyen alkalmazásmodernizációs feladatok várnak rájuk, hogyan alakítsák ki és vigyék végig a portfóliójuk megújításával, optimalizálásával kapcsolatos stratégiát. A panelek egységes felépítésűek, de a HP az egyes vállalatok egyedi adottságai és igényei figyelembevételével alakítja ki a tartalmukat.

„A workshopok során valamennyi, az alkalmazásportfólió átalakításával kapcsolatos aspektust igyekszünk figyelembe venni – választa *Daniel Amor*. – Nem csak technológiai kérdések kerülnek szóba. Fontosnak tartjuk, hogy felhívjuk a döntéshozók figyelmét arra, mi ért van szükség az átalakításokra, milyen előnyei lehetnek a vállalat és a felhasználók szempontjából a modernizációnak, milyen lehetőségeket és kihívásokat rejt magában a reorganizáció, milyen szempontokat kell figyelembe venniük felhő-, mobil- vagy közösségi stratégiájuk kialakításakor. Nagy hangsúlyt fektetünk a szervezeti és személyügyi feladatok áttekintésére, a sikeres átálláshoz szükséges vállalatirányítási szemléletre, valamint a biztonsági és adatvédelmi kérdésekre is.”

A HP tavaly több mint hatvan Transformation Experience Workshopot tartott Európában – többek között magyarországi cégeknek is segítséget nyújtottak. Ügyfelek között a kormányzati és üzleti szektor szereplői egyaránt képviseltették magukat. *Daniel Amor* a tapasztalatokat értékelve elmondta: a szervezetek legnagyobb problémája általában az, hogy alkalmazásportfóliójuk túl összetetté vált: elvesztették az ellenőrzést a saját informatikai infrastruktúrájuk felett.

Június 7-én, az év legnagyobb HP-rendezvényén, a HP Horizont Konferencián az érdeklődők naprakész információkat kaphatnak arról, hogy a felhőalapú megoldások milyen üzleti kihívásokra kínálhatnak megoldást, és milyen távlatot jelenthetnek a vállalatok számára. ▽

DÁVID IMRE

Feladatlista platformváltáshoz

Az IDC szerint az infokommunikációs iparág nagy horderejű átalakuláson megy keresztül, mivel a növekedés hajtóerejét immár a mobil, a felhőalapú, a közösségi és a big data technológiákra épülő alkalmazások adják, melyek együttesen a harmadik vállalati platformot alkotják. Az átállás szállítói és felhasználói oldalon egyaránt döntő mértékben kihat majd a vállalatok versenyképességére.

Meghatározó piaci szereplők véleményét kértük ki arról, hogy az IT-vezetők milyen elvek és szempontok szerint dolgozhatják ki a stratégiát, melynek mentén vállalatuk IT-környezetét és magát a szervezetet is felkészíthetik a cloud, a big data, a közösségi, illetve a mobiltechnológiák befogadására és eredményes használatára. – Az információrobbanás következtében életünk az eltelt évtizedben minden tekintetben alapvető változáson ment keresztül: beléptünk a homo informaticus korszakába – mondta *Georgiu Achilles*, az IBM Magyarország szolgáltatási tanácsadója. – Munkahelyünkön azelőtt korszerűbb technológiákat használtunk, mint a magánélet területén, de napjainkban egyre inkább fordított a helyzet. A felnövő nemzedékek sokkal nyitottabbak az újdonságokra, az új eszközöket gyorsabban veszik használatba. Tíz évvel ezelőtt napi 3-4 alkalomnál többször nem tudtuk megnézni leveleinket. Az okostelefonok, a vezeték nélküli internet és a felhőszolgáltatások ezen gyökeresen változtattak. Egyes felmérések szerint ma már óránként 30-40 alkalommal lépünk kapcsolatba a virtuális világgal. Folyamatosan új, friss információkra szomjazunk, azokat számos különböző csatornán párhuzamosan, egy időben gyűjtjük be, ami kihat

az emberi agy működésére is. Kevesebb idő jut az információ feldolgozására, tudássá formálására és tárolására, ennek következtében csökken az analitikus és kritikus gondolkodás, valamint a gyors reagálás képessége, miként a képzőművész.

Lemarad, aki kimarad

A világon naponta 15 petabájt, azaz 15 ezer milliószer milliárd bájttal adatmennyiség keletkezik, ami 30 millió DVD tartalmának felel meg. Idén várhatóan annyi adatot fogunk rögzíteni, mint az emberi civilizáció elmúlt 5000 évében összesen. Hihetetlen intenzitású információrobbanás korában élünk, de még nem feltétlenül uraljuk a keletkező adattömeget, annak csupán a töredékéből képezzük értékes tudást.

– Az üzleti világ kezd felismerni az utóbbi 10 év változásait, és igyekszik minél gyorsabban válaszolni rájuk – mutatott rá *Georgiu Achilles*. – A közelmúltban több felmérést is készítettünk, amelyek során 3 ezernél több, CIO-pozíció betöltő vezetőt kérdeztünk arról, miként reagál ezekre a változásokra. A legtöbb esetben azt a választ kaptuk, hogy összehangolt üzleti és technológiai újításra van szükség, és a vállalat által használt technológia fejlettségi szintje egyre kritikusabb az üzleti siker

KIS ENDRE

szempontjából. Ennek megfelelően az üzleti világ az informatikával karöltve kiemelt figyelmet fordít a jobb helyzetfelismerést és intelligenciát támogató megoldásokra, és komoly hangsúlyt kap az ügyféllel való kapcsolattartás, interakció is. A célok elérése érdekében a vállalatok olyan innovatív eszközöket vezetnek be, mint például a törzsadat-menedzsment és ügyfél-analitikai megoldások, illetve az adatokból nyert információk gyors áttekintését biztosító irányítópultok (dashboardok).

Az IBM felmérései szerint a vállalatok régióinkban is konkrét tervekkel állnak készen a következő időszakra vonatkozóan.

– Üzleti intelligencia és analitika, mobilmegoldások, számítási felhő, üzletifolyamat-menedzsment, kockázatkezelés és törvényi megfelelés, együttműködés és kapcsolatépítés, önkiszolgáló portálok – ezek mindegyike olyan terület, amelyen a térségünkben működő vállalatok fejlesztenek vagy fejlesztést terveznek – mondta a tanácsadó. – A felsorolásból is kiténik, hogy a legtöbb lépés az utóbbi 10 évben végbement változások megválaszolását és a megvalósítás felgyorsítását célozza. Az IT-vezetők válaszaiból egyértelműen érezhető volt az a meggyőződés is, hogy aki mindebből kimarad, az a versenyben is lemarad.

Nagy adat – nagy beruházás?

– A big data és azzal logikus összefüggésben az üzleti intelligencia a cloud computing olyan aspektusa, amelyről idehaza egyelőre kevesebb szó esik, pedig ezen a téren Magyarország számára is óriási lehetőségek kínálkoznak – mondta Papp István, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója. – Big datán exa- és zettabájtokat, elképzelhetetlen méretű adatbázisokat értek, amelyek a nagyobb cégek tároló- és feldolgozókapacitását is sokszorosan meghaladják, a felhőben azonban kényelmesen elférnek, és szinte mindenki számára hozzáférhetők, miként az a tudás is, amely kinyerhető belőlük.

Az új alkalmazások és szolgáltatások esetében azonban mérlegelni kell, hogy a vállalat kioldása szempontjából az új technológia milyen releváns, hozzáadott értéket teremt, illetve mekkora – pénzben, időben és a vállalati kultúrára gyakorolt hatásban kifejezhető – beruházást, ráfordítást igényel a bevezetésük.

– A nyilvános felhő (public cloud) alapjait megváltoztathatja az információtechnológiai eszközök beszerzésének és használatának módját, átalakítja az IT szerepét, hozzájárul a vállalat agilisebbá és költséghatékonyabbá válásához, de ennek ára az irányítás részbeni elvesztése és a felelősségi körök gondosabb ki-

alakításának szükségessége – hívta fel a figyelmet Papp István. – A mobiltechnológiák használata hatékonyabbá teszi a cégen belüli és a kifelé irányuló kommunikációt, felgyorsítja az információhoz való hozzáférést és a döntéshozatalt. Ugyanakkor komoly feladatot jelent az IT számára, mert a szorosan menedzselt PC-s környezet mellett a biztonsági kockázatot jelentő mobil eszközöket is kezelnie kell, és az üzleti alkalmazások mobilváltozatát is el kell készítenie.

A közösségi hálózatok tudatos használatával a cégek lojális, minden megmozdulást szorosan követő ügyfélbázist alakíthatnak ki, és a hagyományos marketingeszközök hatásmechanizmusát messze meghaladó eredménnyel juttathatják el üzeneteiket a piacra. Ehhez azonban komoly hozzáállás és módszeres, fegyelmezett végrehajtás szükséges, mert ezen a csatornán nemcsak a sikeres akciók, hanem a hibák hatása is fénysebességgel terjed.

– A big data technológiák elsődleges előnye az adat információvá, majd tudássá alakításának felgyorsítása és demokratizálása: segítségével a munkatársak szélesebb köre jut a munkát közvetlenül támogató tudás birtokába – folytatta az ügyvezető. – A „nagy adat” ugyanakkor nagy beruházást is igényel, aminek elkerülésében éppen a felhő segíthet, és a munkatársak felkészítése az interaktív eszközök kezelésére szintén komoly kihívás lehet.

Fontos, hogy a bevezetés előkészítésekor a vállalatok reális elvárásokat fogalmazzanak meg. Az új technológiák hatása nem jelentkezik azonnal, bevezetésük – mint a legtöbb átalakítás esetében – az első időszakban akár negatív mérleggel is járhat. A felhőre való áttérés például párhuzamos üzemeltetést, új átképzési és támogatási költségeket okozhat – később azonban drámai költségcsökkenést hoz.

– Ne öntsük ki a fürdővizet a gyereket! A hagyományos megoldások okkal maradtak fenn, az új technológiák általában inkább kiegészítik, mint leváltják a régiókat – mondta Papp István. – A mobil eszközök sok esetben jól használhatók, de a hagyományos PC-k futtatják a kulcsfontosságú alkalmazások döntő többségét, egymás mellett kell létezniük. Ne becsüljük alá a szervezet ellenállását! A bevezetés előtt természetesen ismertessük a vállalat, az adott szervezeti egység és szerepkör számára jelentkező előnyöket és elvégzendő feladatokat. És ne becsüljük alá saját ellenállásunkat, az innovációs paradoxont sem. Személyes beszélgetésekből is tudom, hogy a hazai kkv-k vezetői legtöbbször pontosan tudják: az előremenekülés hatékonyabb útját nem a tegnapi technológiák szinten tartása, hanem az innováció, a progresszív technológiák adaptálása jelentené, amelyek verseny-

előnyhöz juttatnák őket. A nehéz gazdasági környezet azonban ellentétes irányba taszítja őket. A növekedés esélyei ilyenkor nemcsak pénzügyi, de sajnos lélektani szempontból is csökkennek. A magyar gazdaság szereplői meginogtak az innovációba, a fejlesztésbe vetett hitükben, ezért az IT-iparág egészének alapvető érdeke és felelőssége, hogy ez a hozzáállás megváltozzon.

Közösségi média mobil eszközökön

A felhő megoldások bevezetését a vállalatnak konszolidációval, az IT-környezet egységes platformon történő szabványosításával szükséges előkészítenie – szigetrendszeret nem érdemes felhőbe vinni. Ezt követően mérhető fel, hogy a konszolidált környezet mely elemeit célszerű vagy lehet felhőbe helyezni, és eldönteni, hogy a vállalat milyen – IaaS, PaaS vagy SaaS – szolgáltatásokat fog használni.

– Ki kell alakítani azt a szolgáltatáskatalógust is, amelyből a felhasználók választhatnak – mondta Tóth Csaba, az Oracle Hungary vezető üzletfejlesztési tanácsadója. – Mivel az erőforrások önkiszolgáló módon használatba vehetők, hasznos, ha az IT a költségeket a használat árnyában visszatérheli a felhasználókra (charge back). A felhasználás mérése és visszaszámlázása még akkor is szükséges, ha valódi pénzmovement nem lesz mögötte, mert csak így akadályozható meg a felesleges erőforrás-használat és az adatok túlbujánzása. A licencköltségek alakulására is ügyelni kell, mert nagymértékben megnöhetnek, ha a szállítók nem támogatják megfelelő konstrukciókkal a virtualizációt. A nyilvános felhő megoldásoknál fokozottan előtérbe kerül az adatbiztonság kérdése. A technológia körültekintő alkalmazásával szavatolható a vállalat adatainak elkülönítése és védelme a közös infrastruktúrán, de törvények szabályozzák, hogy mely adatok kezelhetők ezen a módon, például külföldön működő adatközpontokban, és melyek nem.

A közösségi média használatára készülve a vállalatnak mérlegelnie kell a termék- és az ügyfélkör vonatkozásában, hogy ez a kommunikációs és értékesítési csatorna milyen értéket adhat az üzletnek.

– Jellemzően impulzív vásárlásra kínált termékek és szolgáltatások bevezetése fiatal, dinamikus ügyfélkör esetében mindenképpen indokolt – hozta fel példaként Tóth Csaba. – Válságban belül sem szabad az együttműködést kizárólag közösségi csatornára terelni, de tudásmegosztásra, problémamegoldásra, például a support területén kiválóan alkalmas lehet. IT szemszögből olyan alkalmazásokat érdemes választani, amelyek megfelelően felülgelhetők,

A legtöbb lépés az utóbbi 10 évben végbement változások megválasztását és a megvalósítás felgyorsítását célozza. Aki mindebből kimarad, az a versenyben is lemarad.

és szem előtt kell tartani, hogy közösségimédia-szolgáltatást ma már csak úgy érdemes kínálni, ha az mobilszközökön is elérhető. A közösségi médiával kapcsolatban azonban túlzottak lehetnek az üzlet várakozásai, és előfordul, hogy a költségeket is rosszul méri fel. A közösségi média akkor működik jól, ha a vállalat vonzó, folyamatosan frissülő felületet tud biztosítani. Emberi erőforrás vonatkozásában ez nagyobb ráfordítást kíván, amit számításba kell venni.

Mindebből következik, hogy olyan átfogó felügyeleti megoldásra van szükség, amely a különböző eszközöket és kommunikációs csatornákat egyaránt menedzseli. A konzumerizációra is érdemes felkészülni, hiszen lesznek olyan alkalmazottak, akik magáncélra mindig a legújabb mobilszközöket vásárolják meg, és azokat munkahelyükön is szívesebben használnák, mint a vállalat által beszerzett, ritkábban frissített gépeket.

Az új technológiák használatba vételével kapcsolatos feladatok megoldását megkönnyíti, hogy a szállítók egyrészt közösségi funkciókkal bővítik üzleti alkalmazásait, másrészt célgépeket kínálnak a nagy mennyiségű adat különböző forrásokból történő begyűjtéséhez, rendszerezéséhez és gyors elemzéséhez. A célgépek nemcsak gyors bevezetést tesznek lehetővé, hanem integrált felépítésüknél fogva nagy teljesítményt is biztosítanak.

– A big data alkalmazások bővíthetőségét mindenképpen biztosítani kell, mert az adatmennyiség folyamatosan nőni fog – hangsúlyozta Tóth Csaba. – Másrészt az adatokat begyűjtő, rendszerező és elemző rendszerek közötti kapcsolatok kialakítására kell gondot fordítani ahhoz, hogy az üzlet megbízható adatokból nyerhessen hasznosítható információt. A big data alkalmazásoknál nem az adatok begyűjtése, hanem azok használhatóvá tétele a legnagyobb feladat. Egy nagy adattömeggel feltöltött, nagy tárhelyű géppel az IT még nem tud big data szolgáltatást adni az üzletnek, ez olyan lenne, mint ha a pincér egy fél sertést szolgálna fel a vendégnek.

Félelmek és tévhitek

– A harmadik vállalati platform kialakításához a hazai vállalatok rövid távon aligha fogják meglévő rendszere-

iket lecserélni, sokkal inkább a frissítések alkalmazásával és az új alkalmazások bevezetések mérlegelik majd a platformelemek interoperabilitását – mondta Berczik Márton, az SAP Hungary Kft. presales managere. – Más szóval, a harmadik platformra való áttérés elsősorban a fokozatos változások eredménye lesz. Ideális esetben ezek a fejlesztések olyan technológiai alapplatformon valósulnak meg, amely kellően nyitott a meglévő, valamint az új, mobil, felhő, közösségi és big data alkalmazások támogatásához és összekapcsolásához.

A harmadik vállalati platformot alkotó technológiák, a rájuk épülő alkalmazások használatba vétele a tranzakciók kezelése, az adatok mozgatása, tárolása, feldolgozása és elemzése tekintetében minden eddiginél fejlettebb képességeket követel. Ezért különösen fontos, hogy a vállalatok olyan egységes technológiai platformra építsenek, amely kész, szabványos alkalmazásrendszereket is biztosít számukra.

– A különböző alkalmazások és eszközök között ugyanis, kellő adatbiztonság mellett, nagyfokú átjárhatóságot kell teremteni – fejtette ki Berczik Márton. – Ha az értékesítő a mobiltelefonján keresztül elindít egy rendelést, annak végig kell futnia a hagyományos, helyben üzemelő üzleti rendszereken, de biztosítani kell, hogy azt a vezető a felhőben ellenőrizhesse, és az igazgató is elérhesse a rendszerekhez tartozó legújabb teljesítménymutatókat, vagy üzleti-intelligencia-funkciókat használva új lekérdezéseket futtathasson le, mindezt a másodperc töredéke alatt, amihez az in-memory technológia adja a szükséges teljesítményt.

Az új technológiák, különösen a számítási felhő és a mobilitás biztonságosságát illetően a felhasználók körében félelmek és tévhitek élnek.

– Egy külső felhőszolgáltató valójában magasabb szolgáltatási szintet és nagyobb biztonságot garancia szolgáltatási szerződéseiben, mint amit a legtöbb vállalat önerőből el tud érni – mutatott rá a presales manager. – Gyakori eset, hogy a házon belüli IT-szervezettől elvárt szolgáltatási szinteket a vállalat nem határozza meg olyan részletességgel, mint ezek a szerződések. A mobilszközökön kezelt adatok védelméhez szintén olyan felügyeleti megoldások állnak rendelkezésre, amelyekkel csoportok és felhasználók szintjén egyaránt szabályok írhatók elő a használatra vonatkozóan, illetve vészhelyzetben, a mobilszköz elvesztésekor arról minden adat távolról törölhető. A menedzsment megoldások hasonló módon az alkalmazásokat is kezelik, például megakadályozzák törlésüket, illetve csak a vállalati piactérről engedélyezik telepítésüket.

Sokan úgy vélik, a hazai vállalatok nem kezelnek akkora adattömeget, hogy big data alkalmazások bevezetésére kellene gondolniuk.

– Ez egy újabb tévhit, tapasztalatom szerint a big data már kivétel nélkül ott van minden magyar nagyvállalatnál, csak még nem nevezik annak – mondta Berczik Márton. – A nagy adat nálunk is realitás, kezelhetőbb, mint a mobilitás. ▽

Sikeres szoftvertechnológiai projektek uniós finanszírozással

Szoftverfejlesztés: a nemzetközi piacon is versenyképes vállalati innováció az IT-szektorban.

Maradéktalanul teljesítette céljait az Online Zrt. A hazai szoftverfejlesztő cégek egyik meghatározó képviselője a nemzetközi piacon is versenyképes, pénzügyi folyamatokat támogató, integrált ügyviteli rendszer létrehozását tűzte ki célul; a megvalósítás a közép-dunántúli régióhoz kapcsolódik.

A projektjeit részben EU-támogatásból megvalósító vállalat már legújabb szoftveralkalmazás-fejlesztési munkáinál is hasznosítja szoftvermenedzsment-technológiai fejlesztéseinek eredményeit.

Az Online Zrt. tervezett alkalmazás- és technológiafejlesztési elképzeléseit az Új Magyarország Fejlesztési Terv Gazdaságfejlesztési Operatív Program kereté-

ben az alábbi projektek megvalósítására nyert támogatások felhasználásával valósította meg:

– A GOP–1.3.1-09/B jelű „*Akkreditált klaszterek vállalati innovációjának támogatása*” című pályázati konstrukció keretében: „*Integrált Pénzügyi Ügyviteli Rendszer kifejlesztése a hazai és nemzetközi pénzügyi szektor számára*”

– A KMOP–1.1.4-09 jelű, „*Vállalati innováció támogatása*” című pályázati konstrukció keretében: „*Integrált pénzügyi rendszer fejlesztési technológiájának és verziómenedzsmentjének megújítása*”

Az Online Zrt. korszerűsítette és megújította a stratégiai alkalmazásfejlesztésekhez szükséges technológiai támogatást. Ezzel versenyképes rendszereket és azok hatékony verziómenedzsmentjét hozta létre. Emellett olyan pénzügyi-ügyvite-

li prototípus alaprendszert alkotott, amely a pénzügyi szektor szereplőinek valamennyi számottevő folyamatát teljes körűen támogatja.

Az Online Zrt. termékeinek funkciói és szolgáltatásai versenyképesek a nemzetközi piacvezető fejlesztőcégek termékeivel, de azoknál jóval költséghatékonyabbak. ■

Bővebb információ:

Online Zrt.

Tel.: +36 (1) 437 07 00

www.online.hu

SAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Folyamatszemplélet és a harmadik vállalati platform

Cloud, mobilitás, közösségi média és big data – fontos, hogy a vállalat felismerje a legújabb technológiákra épülő alkalmazásokban rejlő lehetőségeket, de azokat csak ott érdemes bevezetni, ahol javítható velük a szolgáltatások színvonala és költséghatékonyasága. Az IT-vezetőnek ezért pontosan tudnia kell, hogy az alkalmazásokkal milyen folyamatokat fog támogatni.

Ehhez egyrészt szükséges, hogy a vállalat leltárba vegye meglévő rendszereit, az architektúra puszta feltérképezésén túl azt is meghatározva, hogy az alkalmazásokat milyen szolgáltatások mentén, milyen funkciókra használja, és azok mely folyamatokban jelennek meg. Másrészt az IT-fejlesztések stratégiai céljait is ki kell jelölni.

– Szolgáltatásokról beszélünk, nem véletlenül, mert az alkalmazások integrá-

lását, a változó üzleti igények gyors, rugalmas és költséghatékony kiszolgálását a szolgáltatásorientált infrastruktúra megkönnyíti – mondta *Lázár Péter*, a Software AG-hez tartozó IDS Scheer Hungária Kft. ECM-üzletágvezetője. – Az IT-szervezet vállalaton belüli szolgáltatóvá alakítása nem új keletű feladat az IT-vezető számára, a cloud, a mobil és a big data alkalmazások megjelenése azonban azt még sürgetőbbé teszi.

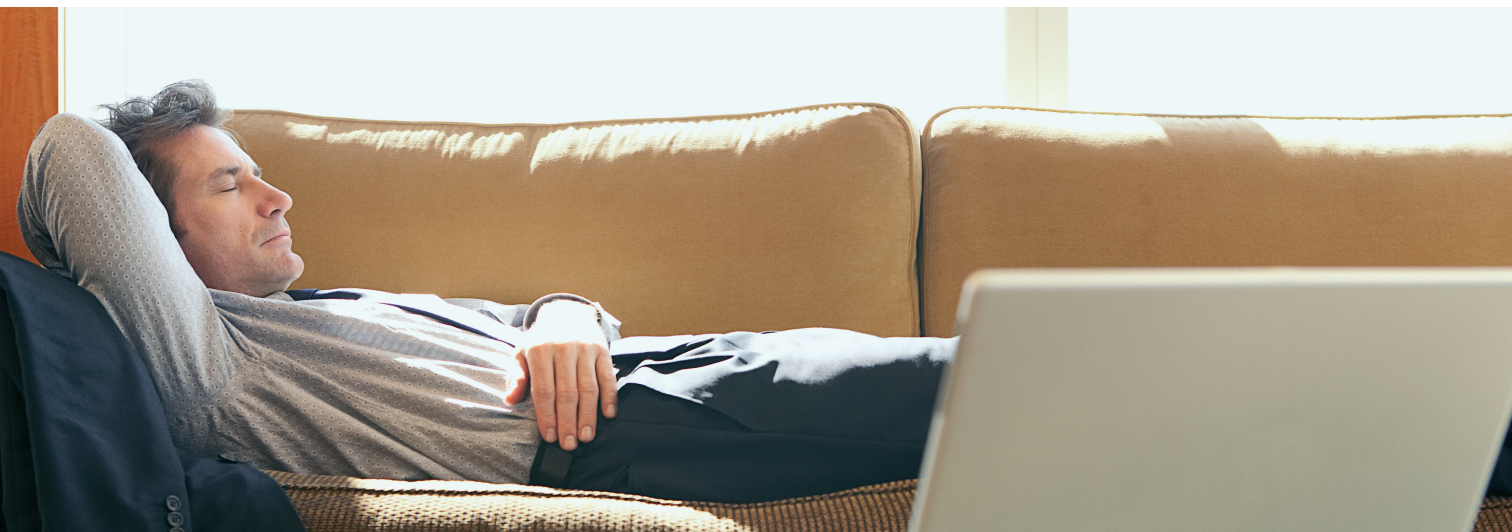
SOA-környezetben az IT-szervezet nem rendszerfunkciókkal, hanem informatikai szolgáltatásokkal fedi le az üzleti oldalon jelentkező felhasználói igényeket.

– Ha a vállalat pontosan definiálja, hogy milyen szolgáltatásokat és szolgáltatási szinteket vár az informatikától, akkor az IT-vezető célirányosan tudja kiválasztani azokat a technológiákat és alkalmazáso-

kat, amelyekkel a leghatékonyabb módon tehet eleget a követelményeknek – húzta alá *Lázár Péter*. – A folyamatszempléletű megvalósítás mellett fontos az is, hogy az IT a fejlesztéseket ne egy-egy szolgáltatásra behatároltan tervezze meg, hanem olyan platformokat vezessen be, amelyek lehetővé teszik a meglévő és a jövőbeni igények széles körű kiszolgálását.

– Ahogyan az IT mind több szolgáltatást ad, implementál a felhőben és tesz elérhetővé mobil eszközökön, szükségessé válik a SOA-irányítás (SOA governance) bevezetése is, amely szabályozza a szolgáltatások elérését, kereshetőségét és újrahasznosítását, valamint a szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító jogosultságok kezelését a tervezés, a fejlesztés és a futtatás szakaszában – tette hozzá *Szűcs Tamás*, az IDS Scheer Hungária BPM termék- és értékesítési menedzsere.

Míndezzel összefüggésben az IT-vezető teendői listájának élére kerül a rendszerintegráció és a törzsadatkezelés is – két további feladat, amely a harmadik vállalati platform megjelenésével minden eddiginél időszűrőbbé vált. ■

Mikor pihen a CIO?

Hamarosan beköszönt a nyár és ezzel a nyaralások éváda, melyet gyakran uborkaszezonként emlegetünk. Mindazonáltal, egy IT-körökben járatos ember számára a nyaralás is sokkal megengedhetőbb, mint a földi halandók többségének. Megvizsgáltuk, valóban eseménytelen időszak ez a CIO-k számára?

Uborkaszezon ittthon. *Silly Season* az angolszászoknál. *Sommerloch* Németországban. *La morte saison* Franciaországban. *Nyhetstorka* a vikingek földjén.

Mindenhol megvan a kifejezés arra a holtidőre, amikor nem történik „semmi”. Az uborkaszezon kifejezés Magyarországon a XIX. századból ered, miután a nyári hónapok alatt, az uborka június és szeptember közé eső betakarításán kívül szinte semmi más nem történt –, köszönhetően annak, hogy a politikusok nem dolgoztak, a színházak szünetet tartottak, a bíróságok nem „üzemeltek”, az emberek kivették szabadságukat. Azóta sem történt sok változás; a legtöbb iparágban beköszönt a holtiszezon, és igyekeznek mindenki „rápihenni” az ősze. Amíg a karácsonyi ünnepek a végeérhetetlen céges rendezvényekkel sok lehetőséget kínálnak például a networkingre, a nyári időszak éppen ennek az ellenkezője. Vajon egy CIO esetében is leáll ilyenkor az élet?

Hogyan pihen a CIO?

A nyár az IT-vezetők számára is megfelelő időszak lehet a kikapcsolódásra. Az utóbbi években ugyanis egyre több, mind újabb és szerteágazó kihívás tette próbára a CIO-k rátermettségét, itt hát az ideje kicsit több időt eltölteni a családdal, vagy csak egy kis lazítást beengedni a mindennapokba. Érdemes lesz el-

némítani a telefont, lehajtani a laptop kijelzőjét, hiszen mind az olimpia, mind a foci Európa-bajnokság kecsegtet némi izgalommal – erről egyébként részletesen írunk majd a július 11-én megjelenő 27-28. *lap-számunkban*.

Mindazonáltal, egy IT-körökben járatos ember számára a nyaralás is sokkal megengedhetőbb, mint a földi halandók többségének. Ma már nehéz elképzelni egy IT-vezetőt mindenféle hipermodern kütyü nélkül. Ezekre pedig napról napra érkeznek a kiváló alkalmazások, amelyek segítséget nyújthatnak a vakáció megtervezésénél, majd később a nyaralás ideje alatt is.

De valóban el tudunk menni egy igazi vakációra a 21. században? Ki képes napjainkban teljesen vagy legalábbis nagymértékben izolálni magát a munka világtól? Sokan rávágnák: „Én bizonyosan!” De még ha sikerül is nekiindulni a nagyvilágnak, kikapcsolva a gombokat, mennyire borít árnyékot a kikapcsolódásra és a nyugodt pihenésre a gondolat, hogy éppen valami nagyon fontos történik, és mi nem vagyunk elérhetőek. A vezetők manapság – függetlenül attól, milyen részleget vezetnek – folyamatos kapcsolatban vannak a céggel. Nem lehet már arra hivatkozni, hogy „nem kaptam meg az információt” vagy „nem értem hozzá az adatokhoz”. És ez alól a nyaralás sem képez kivételt. Sajnos azt kell mondanunk: tökéletesen nem vághatjuk el magunkat a munkánktól.

SÓS ÉVA

Az ördög márpedig nem alszik, és szabadságra sem megy. A nyári uborkaszезonban is történnék említésre méltó fejlemények a biztonság tekintetében; a vírusírók, spammerek, hackerek ilyenkor is „dolgoznak”. Ráadásul nem egy felmérés mutatta már ki, hogy korunk IT-vezetői rengeteg időt ölnek a problémák megoldásába ahelyett, hogy „valódi” munkájukkal foglalkoznának. Pont ez a „tűzoltó” jelenség az, ami nem hagyhatja nyugodni a CIO-t, miközben lélegzetelállító tájakat nézhetne, vagy a tenger habjai közt úszkálhatna. Nehéz ezt igazán kiélni, ha egyik kezünkkel a telefont tartjuk, a másikkal a térdünkön egyensúlyozott laptopon gépelünk.

Az arany középut

Valahogy meg kell találni az arany középutat annak érdekében, hogy nyugodtan tudjon pihenni az ember, de ha kell, bármikor kapcsolatba léphessen a munkahelyével. A tökéletes állapot eléréséhez apró lépésekkel kell kezdeni. Fontoljuk meg, milyen kutyákat viszünk magunkkal, és mi az, amit otthon hagyunk. A laptop lehet az első feláldozandó eszközünk. Ma egy okostelefon vagy egy tablet segítségével képes az ember elvégezni a fontosabb feladatokat, s ha nem is olyan kényelmes a használatuk, mint egy laptopé, kisebb a csábítás, hogy gyakran elővegyük. Külön előny, hogy sok értékes helyet takaríthatunk meg a csomagban, és kevesebbet kell törni a fejünket a súlyproblémákon.

Az amerikai CIO-k rendszeresen élnek egy trükkel annak érdekében, hogy biztonságban tudják kutyáikat. Noha nem minden légitársaságnál működik a dolog, érdemes utána nézni, milyen szabályokhoz kötik a fegyverek szállítását. Egy startpisztoly is elég lehet ahhoz, hogy a bőröndünket kiemelten kezeljék, hiszen az ilyen jellegű csomagokat sokkal komolyabban veszik, általában lepecsételt külön rekeszben szállítják. Ha egy „ártalmatlan” fegyver is lapul a bőröndben, akkor nyugodtabbak lehetünk, hogy értékes elektronikai cikkeink is háborítatlanul érkeznek meg a célállomásra, és senki sem turkál a csomagjainkban.

Annak érdekében, hogy a strandolás közben ne csak azon gondolkodjunk, kit nem értesítettünk arról, hogy bizonyos ideig elérhetetlenek leszünk, érdemes jó előre átgondolni a dolgot, és a nyaralás előtt elintézni az értesítéseket. Ha megpróbáljuk teljesen elvágni magunkat a külvilágtól, mindenképpen érdemes legalább egy kollégának megadni az elérhetőségünket vészhelyzet esetére.

Nem egy felmérés mutatta már ki, hogy korunk IT-vezetői rengeteg időt ölnek a problémák megoldásába ahelyett, hogy „valódi” munkájukkal foglalkoznának. Pont ez a „tűzoltó” jelenség az, ami nem hagyhatja nyugodni a CIO-t.

De a pihenés mellett akad azért teendő a munkahelyen is. Ahogy az időjárás egyre melegebbre fordul, fel kell készülni a nyári szabadságolások problémájára. Nemezszer előfordul, hogy csak későn derül ki, egyszerű ment szabadságra mindenki, aki egy adott folyamathoz ért a cégen belül, vagy nem sikerült gondoskodni a különböző hozzáférésekről és engedélyekről.

Fontos tehát, hogy jó előre megtervezzük a nyári hónapokat annak érdekében, hogy a vállalat élete zökkenőmentes legyen. Meg kell állapítani, miképpen lehetséges a szabadságon lévő kolléga helyettesítése, kinek kell pluszhozzáféréseket biztosítani az adott időszakokra. Minél több alkalmazottat foglalkoztat egy cég, ez annál nehezebb feladat, de ha előre tervezzük, és időben kitaláljuk a rendszert, akkor sokkal kisebb eséllyel érnek váratlan meglepetések.

Az IT-osztály nem pihen...

Mivel a szabadságolások miatt az irodák néha szinte teljesen kiürülnek, az IT-osztálynak remek alkalom adódik a különböző rendszerek frissítésének elvégzésére. A kevesebb felhasználó=kevesebb probléma összefüggés miatt több idő jut kényelmesen végrehajtani azokat a változtatásokat, amelyeket a teljes gőzzel üzemelő időszakokban nem lehetséges. Ez természetesen magában foglalhat mind szoftveres, mind hardveres feladatokat is.

Egy sor tanulmány mutatott már rá arra, hogy az állandó problémamegoldás és az ebből eredő egyéb járulékos gondok miatt a szervezetek heteket, sőt hónapokat is veszíthetnek az állásidő miatt. Ha a nyári csöndesebb időszak alatt kevesebb probléma generálódik, a CIO több időt tud hasznos munkába fektetni. Az IT-konzolidáció nem

ismeretlen fogalom. Az uborkaszезon idején elvégezhető az összevonási feladatok a vállalaton belül, ami segíthet abban, hogy – az egyszerűsítésnek köszönhetően – a jövőben kevesebb megoldásra váró probléma merüljön fel.

Ha nem a 2011-es év tapasztalataiból indulunk ki, elmondhatjuk, hogy nyáron általában meleg van. Ez a nem különösebben megdöbbentő jelenség kívánatos a strandokon, de homlokráncoláshoz vezet, ha a vállalat adatközpontjáról van szó. Mivel a légkondicionálás jelentősen megnövelheti a villanyszámlát, érdemes megnézni, miképpen segíthetjük elő a gépek megfelelő hőmérsékleten tartását. Furcsamód ajánlatos a legalapvetőbb dologgal kezdeni: a lyukak betömésével. Nagyon gyakran előfordul, hogy a szoba vagy terem, ahol a fontos elektronikai eszközök vannak, nincsen megfelelően szigetelve. Ilyenkor a hűtés sokkal többbe kerülhet. Akár egy pluszfűggöny is segíthet a hatékonyabb légkondicionálásban.

Mint már említettük, a lazább nyári hónapokban juthat idő alaposabb felülvizsgálásra a hardver tekintetében is. Nemezszer előfordul, hogy újabb gépek beszerelésekor a régi egységek tovább működnek, mert az informatikusok félnék megszakítani egy-egy folyamatot, vagy az átmenet biztonságosabbá tételének érdekében még nem kapcsolják le a régieket. Ha erről később megfeledeznek, előfordulhat, hogy sokáig feleslegesen működnek tovább a gépek. Ezek egyrészt áramot fogyasztanak, nyáron pedig tovább növelik a hőmérsékletet. Érdemes időt szakítani egy kis rendrakásra. Ha lehetőség van rá, akár még át is rendezhetjük a termet, hogy megfelelőbb működést biztosítsunk.

Ha minden zökkenőmentesen zajlik a munkahelyen, akkor érdemes körültekinteni a nagyvilágban, milyen lehetőségek vannak arra, hogy kicsit más vizekre evezzünk, de mégis a kaptafánál maradjunk. Mivel az IT az egyik legdinamikusabban fejlődő ágazat a világon, ezen a területen mindig van mit tanulni. Amikor kevesebb a munka, végezzük el egy olyan tanfolyamot vagy továbbképzést, amely hasznunkra válhat a későbbiekben.

Ugyan a nyári szezon az északi féltekén mindenhol dühöng, elképzelhető, hogy rendeznek olyan érdekfeszítő szakmai konferenciát, amelyre megéri bejelentkezni. Ha ezt egy kis pihenést is magában foglaló – remélhetőleg valamelyik szép nagyvárosba való – utazással tudjuk összekötni, még kellemesebben, hasznosabban és eredményesebben telhet az uborkaszезon. ▽

PREZI

Magyarország felkészült világcégei megszületésére

A Prezi prezentációs, kommunikációs szoftver használóinak száma elérte a 10 milliót, s igazi nemzetközi terméké vált. Az alkalmazást fejlesztő magyar startup három alapítója a Computerworldnek kifejtette, hogy nagy áttörést akar elérni a világpiacon és a hazai vállalkozói kultúrában is. Megvilágították sikerük tényezőit is. Azt szeretnék, ha minél több követőjük akadna.

Tízmillió ember már nem téved, legalábbis statisztikailag igencsak valószínűtlen, hogy ekkora tömeg pozitív választ adna egy hibás koncepcióra. A Prezi fejlesztői tehát bízhatnak benne, hogy az elmúlt három évben (hiszen csak 2009-ben léptek piacra a zoomolások sorozatán keresztül működő prezentációs felülettel) jó úton jártak. Különösen, hogy a felhasználók száma exponenciálisan nő, s a trend a lassulás legkisebb jelét sem mutatja.

A filozófia

– Az a célunk, hogy segítsük az embereket érdekes ötleteik megosztásában. Az emberiség kulturális fejlődésének alapja éppen az ötletek megosztása. Ha erre egy jó eszközt tudunk adni, abban komoly lehetőség rejlik. A Facebook-féle szolgáltatások nem elegendők, hogy az összefüggéseket, a gondolatok mélységeit is bemutassuk a többi embernek. Erre viszont jó a Prezi. Nemcsak kis ötletekre vagy cégek üzleti megoldásaira kell gondolni, hanem olyan horderejű elképzelésekre is, amelyek globális hatást fejthetnek ki, például az éhezés elleni küzdelemre vagy a politikai konfliktusok rendezésére. Mert ez az eszköz képes kezelni a nagyon bonyolult dolgokat is – fejtette ki *Árvai Péter* ügyvezető igazgató.

Elmondta, hogy mielőtt komolyan nekiálltak volna fejleszteni a terméket, 9 hónapon keresztül csak arról folytattak végtelennek tűnő beszélgetéseket, hogy milyen a kommunikáció természete, mi az, amitől érdekessé válik egy elképzelés, s ezzel az eszközzel hogyan lehet olyan módon prezentálni, hogy az segítsen a gondolatot kibontani a szerzőnek, és befogadni a közönségének.

– A Prezi egyfajta kommunikációs nyelvként is fel fogható, amitől azt reméljük, hogy globálisan általánossá válik a gondolatok, ötletek, elképzelések megosztásában. Ez ma már nagyon széles spektrumú eszköz. Kezdetben afféle adatbányászás megoldásnak indult, mert a Prezi kifejezetten alkalmas a ren-

delkezésre álló információk tartalmának megragadására, az összefüggések és a belőlük leszüretelt következtetések kibontására. De erre koncentrálna a fejlesztést, csak egy szűk részpiacra léphettünk volna be. Ennél sokkal perspektivikusabb a prezentáció, amire általában olyankor van szükség, ha valami fontos dől el, például egy munkát, megrendelést megkapunk vagy elvesztünk. Ezért döntöttünk úgy, hogy ez legyen az a helyzet, mozzanat, amelyre felfűzzük az egész élményt, a felhasználók pedig rá fognak jönni, hogy az eszköz nemcsak a gondolatok közvetítését, hanem magát a gondolkodást is támogatja – mutatott rá az elképzelés és a piaci lehetőség találkozására *Somlai-Fischer Ádám*, a cég designért felelős vezetője.

Szempontok

– Eddig nem egészen 1100 fejlesztői emberhónap van a Prezi kialakításában, azaz egy embernek nagyjából 90 évébe telt volna eljutni addig, hogy leírja azt a 200 ezer sornyi kódot, ami a terméket jelenleg alkotja. Ebből érzékelhető, hogy nagyon fontos hatékonyan dolgozunk. E nélkül ugyanis nem tudnánk megváltoztatni a világot, a piaci erőviszonyokat. Márpedig az a kifejezett célunk, hogy a PowerPointot legyőzzük – mutatott rá a Prezi távlati piaci céljára *Halácsy Péter*, a termékekért felelős vezető.

A vállalatok versenyképességük megőrzése érdekében kénytelenek nyitottá válni az új megoldásokra. Láthatjuk ezt a konzumerizáció és a BYOD példáján is, de ez a szoftverekre is igazgá válik. Az olyan hatékonyságot fokozó eszközöket, mint a Prezi, nincs értelme elzárni előlük, sőt támogatniuk kell ezt a folyamatot. Ez a nyomás – ahogy a konzumerizáció esetében – a munkavállalók oldaláról is érkezik, s akkor a belső képzés lesz nagy, hogy hagyják kibontakozni a folyamatot, ami nem is lesz rossz a cégnek – állította *Árvai Péter*. – Mi nem a CIO-val tárgyalunk a vállalatnál, hanem a végfelhasználókkal van kapcsolatunk. A bevételünk nagyrészt abból származ-

MEIXNER ZOLTÁN

A Prezi büszkén marad magyar cég, mert idetartozónak érzik, de már most 14 országot reprezentálnak az alkalmazottjai.

ÁRVAI PÉTER

ügyvezető igazgató
Prezi

zik, hogy a vállalati alkalmazottak a saját [céges] kreditkártyájukkal fizetnek a licencért, s aztán valahogyan elrendezik a munkaadójukkal – villantotta fel működésük egyik sajátosságát az ügyvezető igazgató.

– Ebből sejthető, hogy a piac építése nem földrajzi, iparági vagy szakterületi szegmentáció alapján folyik. Még Nepálból is van fizetős ügyfelünk, pedig sohasem végeztünk piacutatást a nepáli üzleti életről. Az viszont nem véletlen, hogy az első külföldi irodánkat San Franciscóban nyitottuk meg. Az amerikai piac meghódítása szükséges a gyors növekedés miatt, mert ez a világ legnagyobb, leghomogénebb, legfizetőképesebb és az újdonságokra legnyitottabb piaca, s ez a prezentációs kultúra fejlettségében is megmutatkozik. Hogy Amerikában jól teljesítsünk, az nagyon fontos. Ma ez a súlypont. Ám – látva például a BRIC-országok piacának fejlődését – nehéz megjósolni, hogy évek múltával mi lesz – jelezte Somlai-Fischer Ádám, hogy figyelnek a világ gazdasági változásaira is.

Árvai Péter szerint vannak azonban kiemelten fontos felhasználói területek, például az oktatás és a marketing. Ám ha a Prezi alap gondolatát követik, hogy segítsék az embereket gondolataik megosztásában olyankor, ha a mondanivalójuk hosszabb, mint egy e-mail, de rövidebb, mint egy könyv, akkor nagyon különböző piacokon találják meg a potenciális felhasználókat. Ezért úgy kell fejleszteniük a terméket, hogy az mindenkinek jó legyen.

Erre azért is szükségük van, mert jelenleg csak a licencdíjából keresnek pénzt. – Nem publikus a bevételünk nagysága, de kezdettől cash flow pozitívak voltunk. Van 68 alkalmazottunk, őket a bevételeink eltartják – adott némi támpontot a minimálisan szükséges pénz kiszámításához az igazgató. Azonban nemcsak a működési feltételeket kell megteremteniük, hanem a több milliárd forintos befektetéssel a cégben lévő kockázati tőkék elvárásainak is meg kell felelniük. Árvai Péter szerint a befektetők nem a jelenlegi mérleget nézik, hanem azt szeretnék, hogy hússzorosa növekedjen a pénzük. A bővülés gyorsasága, a növekedési ütemben lévő lehetőség és a jövőkép sokkal fontosabb. Azaz egy ilyen stádiumban növekedő cégnek, mint a Prezi az a fontos, hogy a jövőben legyen profitábilis.

– A befektetők ezért sokkal jobban szeretik az előfizetéses üzleti modelleket, mert ott kiszámíthatóbb a növekedés, mint az olyan szoftvereket forgalmazó cégeké, ahol néhány évente nagy kampányt kell tartani a frissítés sikeressége érdekében. A befektetők szemében, ahogy mi működünk, mostanában kifejezetten pozitív – mutatott rá egy fontos szempontra Somlai-Fischer Ádám.

A Prezi közelmúltban rendezett budapesti konferenciáján részt vett a cégbe befektető két kockázati tőkés cég vezetője, *Christian Jepsen* a Sunstone-tól és *Andrew Braccia* az Accel Partnerstől. Kifejtették, hogy az investícióikban nincs semmiféle regionális vagy technológiai megfontolás, tehát nem arról van szó, hogy szerettek volna találni egy irodai szoftvereket fejlesztő közép-európai céget. A befektetésekért globális verseny zajlik. Az utolsó befektetések például Indiában és Brazíliában történtek. Az a fontos, hogy a termék koncepciója vonzó legyen, a skálázhatóság tegye lehetővé a növekedést, a befektetés megtérülését, s a donorcég vezetőivel, embereivel meglegyen az összhang, hiszen éveken át kell együtt dolgozniuk.

Cégépítés és működés

– A hetvenfős cég náluk úgy néz ki, mint hét önálló startup egymás mellett, de egy irányba igazítva – magyarázta Halácsy Péter. – A szervezetet úgy építették fel, ahogy ezt a Szilícium-völgy legjobban működő startup-jaitól ellesték, de ügyeltek rá, hogy a szervezeti struktúra 500 fővel is működőképes maradjon. A hierarchia rugalmassága rendkívül fontos, mert a cég másképpen működik, mint három éve, de másképpen működik, mint egy hete. A változás sebessége ugyanis hatalmas – mondta.

– Ahhoz, hogy eljussunk 100 ezer userrel 10 millióig, fel kellett skálázni a szolgáltatást, a gépparkot. A 3 embertől 70-ig tartó fejlődéshez pedig fel kellett skálázni a céget. Az már több mint remény, hogy ez sikerült, és menni fog tovább is. Persze mindennap dolgoznunk kell, hogy jó állapotban tartsuk a szervezetet, amelyben kicsi, önálló

csapatok dolgoznak, ezeknek minden funkciójuk megvan, keveset hibáztatják egymást, s az egész infrastruktúra ezek támogatását szolgálja. *A munkatársaknak igent mondunk és nem nemet*, nem engedélyt kell kérniük, hanem problémát megoldaniuk. Ezek a csapatok aztán elszaporodnak, mint a gomba – kaptunk érzékletes ismertetést a működési modellről és a felskálázás módszeréről.

A Prezi büszkén marad magyar cég, mert idetartozónak érzi, de már most 14 országot reprezentálnak az alkalmazottjai. A céljuk az, hogy a legügyesebb és legokosabb emberek jöjjenek el a Prezihez dolgozni. Ez független attól, hogy ők most éppen hol vannak a világban. A szakértelem mellett a fő válogatási szempont, hogy lelkesen segítsenek megfelelni annak a kihívásnak, amire ezt a céget létrehozták. Ez pedig az ötletmegosztás. – Emellett jó dolog elmesélni külföldön és itthon, hogy itt is léteznek nagyon tehetséges emberek, akik képesek a világot megváltani, és számoljanak ezzel a jövőben – szögezte le Árvai Péter.

Szerinte a világ szeret egyszerűsíteni. Így lehetnek olyan mítoszok, hogy a Szilícium-völgyben születik meg az összes jó IT-ötlet, vagy hogy Japánban gyártnak igazán jó szórakoztatóelektronikát. Ha megadjuk az embereknek a lehetőséget és az inspirációt, akkor ez működőképes Magyarországon is. – Most Magyarország olyan helyzetben van, ahol a feltételek megvannak a kitörésre. A gazdaság már fel van készülve világcégek építésére. Sok olyan magyar cég van, amelyikben benne van a nagy lehetőség. A mi feladatunk (vállalkozóknak, a médiának és adófizető állampolgároknak) az, hogy bátorítsuk az embereket erre, mert ez a jövő építése. Magyarországon nem egy halott gazdaság, de gyakran mégis a problémákra fókuszálunk a lehetőségeink helyett. Ezen túl kéne lépni. Ezt a váltást meg kell tenni. Ezzel adunk ugyanis lehetőségeket a fiataloknak. Hogy bízzanak magukban, hogy hozzanak létre több Prezit – erősítette meg az ügyvezető igazgató, hogy példaként is szeretnének szolgálni.

Ebben bizonyára sokat segíthet, ha sikerül érni, hogy a Prezi általánosan elfogadott eszköz legyen. – Ehhez több száz millió felhasználó kell. Hogy a százmillióig vagy félmilliárdig hány év alatt jutunk el, azt nehéz volna pontosan megbecsülni – jelezte Árvai Péter, de nem ijednek meg az előttük álló út hosszától és a szédítő perspektívától. ▀

HALÁCSY PÉTER
termékekért felelős vezető

SOMLAI-FISCHER ÁDÁM
designért felelős vezető

Biztonságos az iPad munkahelyi használata?

Aki nem mobil, az már el is vésztette a piaci versenyt –, ez nem vitás. Ám a nagy szabadságnak komoly ára lehet, és ezzel még csak most ismerkednek a cégek. A terület annyira friss, hogy bizonyos évek óta bejáratott védelmi megoldások itt egyszerűen nem léteznek.

Az új iPad megjelenésekor egyetlen hétvége alatt hárommillió készülék talált gazdára, az elmúlt negyedévben pedig összesen több mint 12 millió tableten adtak túl az Apple-nél. Ezek egy jó részét megtérve vagy egyenesen támogatva munkahelyükön is használhatják tulajdonosai. Jó példát szolgáltat rá az az arkansasi pénzügyintézet, amely fél éve adott teret az első iPadnek, mára pedig közel 20 Apple gyártotta táblagép teljesít szolgálatot alkalmazottjainál. A Bank of the Ozarks informatikai vezetése arra számít, hogy a trend folytatódni fog, vagyis a közeljövőben még több tablet jelenik meg a pénzügyintézet munkatársai között. A példánkban szereplő cégnél kiteljesedően van a BYOD, azaz *Hozd az eszközöd az irodába!* program: a bank bátorítja az alkalmazottakat, hogy saját készülékeiket használják munkaidőben is, így spórolva a beruházási költségeken.

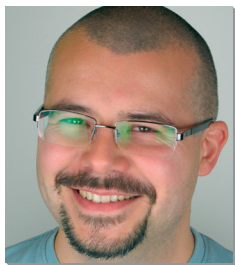
A nagy kérdés azonban az, hogy az egész képet vizsgálva is megtakarítást ér-e el a pénzügyintézet. Amit az ügyintézők nem (feltétlenül) látnak, az a – jelentősen megnövekedett – háttér munka, amivel a bank informatikai részlege komolyan küzd az elmúlt hónapokban. Nagy energiákba kerül a mobil-eszközökön tárolt vagy rajtuk átáramló ügyfeladatok biztonságos kezelésének fenntartása, a digitális

védelmi megoldások patch-elése, a biztonsági szabályzat kiterjesztése konsumer alkalmazásokra, sőt, még az újonnan létrejövő, e terület igényeit kiszolgáló kívánó biztonsági termékek béta-tesztelése is az informatikusokra hárul. A terület ugyanis még annyira friss, hogy olyan, évek óta bejáratott védelmi megoldások, mint amelyekkel például desktop környezetben találkozunk, egyszerűen nem léteznek.

Miért fél mindenki az ügyfeladatok kiszivárgásától?

Érzékeny információ kikerülése esetén nemcsak a felhasználói bizalom rendül meg az adott vállalatban, hanem mindez igen gyorsan megmutatkozik pénzügyi oldalon is. Ha az ügyfelek úgy gondolják, adataik nincsenek biztonságban, könnyen elpártolhatnak. A média már ugrásra készen várja, mikor számolhat be először arról, hogy „iPaden szivárogtak ki banki adatok” vagy „Táblagép nullázta a számlákat”. Ehhez hasonló hangzatos címekre számíthat az a cég, amely nem volt eléggé elővigyázatos. Azt már említeni sem kell, mit jelentene ez az érintett reputációjára.

Ráadásul nem elegendő csupán a külső fenyegetés, programhiba, esetleg figyelmetlenség ellen védekezni, hiszen a szándékos kártevésre is fel kell készülni. Amíg a desktop érában elegendő volt letiltani az

**SZILÁGYI
SZABOLCS**

USB-portokat, a mobilhálózatokra csatlakozó tableteknél ez a korlátozás egyszerűen idejémtúlt és így hatástalan. Az iPad világában a végfelhasználóba vetett bizalom mindenek az alapköve, noha nem elegendő pusztán a kollégára hagyni a védekezést. Olyan változatos megoldásokkal fokozható az adatok védelme, mint például a biztonságos fájlátviteli protokoll (SFTP) használata vagy a közismert és kedvelt konsumer alkalmazások vállalati megfelelőinek létrehozása és támogatása.

Új szereplők a piacon

Jó példa erre a webes megosztást lehetővé tevő Dropbox: könnyen használható, ezért sokan, különösen a sokat mozgó, mobil alkalmazottak körében népszerű. Azt azonban a legtöbben nem tudják (vagy legalábbis nem mérik fel), hogy a céges adatokat egy külső, az információ magas szintű védelmének kezelésére nem felkészült szolgáltatásra bízni nagy felelőtlenség. Ez ellen a példában szereplő pénzügyi feketelistával próbált meg védekezni: bizonyos mobilprogramok vállalati használatát egyszerűen megtiltotta. Ezzel párhuzamosan viszont alternatívát is kínált, például a GroupLogic által fejlesztett ActivEcho képében.

Az ActivEcho egyébként ugyanazon a héten jelent meg, mint a Quickoffice ProSelect HD, amely lehetővé teszi Word dokumentumok, Excel táblázatok és PowerPoint bemutatók használatát iPaden. A kettő kombinálásával biztonságosan folyhat a vállalati munka –, állítják az amerikai bank informatikusai. Az alkalmazottak az ActivEcho révén szereznek hozzáférést a vállalati hálózaton „ülő” Word dokumentumhoz, amit azonban csak az előbbiekben említett irodai alkalmazáscsomag segítségével tudnak megnyitni (a többi, hasonló szoftvert a pénzügyi tiltólistára tette). Miután elindította a Quickoffice-t, az alkalmazott megtekintheti és szerkesztheti a dokumentumokat, utóbbi esetben a változást csupán a céges hálózatba mentheti, helyileg (azaz az iPadre) nem. Voltaképp az egész úgy működik, mint egy SharePoint hozzáférés, tűzfal mögül. Természetesen a copy&paste funkciót sem engedélyezi a Quickoffice a programon kívül, vagyis gyakorlatilag egy virtuális homokozó (sandbox) jön létre, amelyből nem következhet be adatszivárgás.

Hazai helyzet

Nemcsak az USA-ban, de hazánkban is egyre kedveltebbé válik az iPad (bizonyára so-

A felmérés során kiderült, hogy a hazai nagyvállalatok negyede még mindig mellőzi az IT-auditokat, viszont a magáncégek a kockázatelemzés jelentőségét egyre inkább felismerik. A kockázatelemzés a belső IT-auditálást végző cégek immár mintegy kétharmadánál megjelenik. Átfogó információbiztonsági stratégiája a vállalatok 61 százalékának van, ez megközelíti a nemzetközi, átlagos 65 százalékos szintet.

Az IT-biztonságot legnagyobb mértékben fenyegető veszély az eszközlopás, amit a cégek negyede tapasztalt. Amíg száz vállalatból 27-nél fordult elő eszközlopás az elmúlt egy évben, addig külső behatolási kísérletet 21 százalékuk vett észre. Az eszközlopást azonosító cégek többségénél egy-két alkalommal fordult csak elő ilyen incidens az elmúlt 12 hónap során, de van olyan cég is, ahol ez akár havi rendszerességgel is bekövetkezik.

” Az iPad világában a végfelhasználóba vetett bizalom mindennek az alapköve.

Ez a Dropboxhoz hasonló feladatot lát el; voltaképpen egy vállalati fájlmegosztó termékről van szó, amely Active Directory és biztonságos fájltranszfer lehetőségeket kínál úgy, hogy az adatok nem hagyják el az amerikai bank szervereit, hálózatát.

Ugyanakkor az alkalmazás még mindig béta állapotban leledzik, ami nem jó ajánlólevél a CIO-k számára. Megéri ugyanis többet költeni egy stabil alkalmazásra, amelytől magasabb szintű biztonság várható el, mint egy még csak formálódó megoldásra, aminek a fejlesztését akár egyik pillanatról a másikra be is fejezheti tulajdonosa – például pénzügyi ellehetetlenülés miatt. Mégis, a kisebbik rosszat jelenti, ha újonnan debütáló alkalmazásokat kénytelen használni a vállalat ahelyett, mintha semmit sem tenne. A cikkünkben szereplő bank informatikai alkalmazottjainak egy része ezért három hónapig gyakorlatilag béta-teszternek állt.

kan emlékeznek még a tavalyi nagy kormányzati tabletbeszerzésre]. A mintegy 16 millió forintos beruházással kialakított eszközpark révén havi másfél–két millió forintot takaríthat meg a kormány azáltal, hogy az államtitkári értekezleteken és kormányüléseken írásos anyagok helyett az Apple táblagépet használják a résztvevők.

Mindez ugyanakkor egy olyan időszakban zajlik, amikor hazánkban még mindig nem elegendő a vállalati biztonsági szint mértéke. Az ISACA magyarországi egyesülete tavaly novemberben világitott rá, hogy a hazai cégek bizony információbiztonsági nehézségekkel küzdenek. Kutatása során a magyar vállalati és közszféra azon legfontosabb szereplőire koncentrált, amelyek információbiztonsági szempontból kulcsszereppel bírnak az ország helyzetére vonatkozóan. Összesen 114 cég és intézmény válaszaiból szolgált az ISACA tanulmányának alapjául.

Ez különösen aggasztó azért, mert egy iPadet jóval könnyebb eltulajdonítani, mint egy hálózatba csatlakoztatott asztali PC-t vagy egy nehezebb laptopot. Igaz láttuk, hogy okos védelmi politikával minimalizálni lehet az adatszivárgást, ha azonban az alkalmazott elmenti jelszavait saját iPadjén (és miért is ne tenné ezt), akkor egyetlen ellopott eszközzel is romba lehet dönteni egy cég reputációját. A tableteket tehát – noha megvan a helyük a vállalati felhasználást illetően –, nem lehet ad hoc módon befogadni, arra mind a felhasználókat, mind a céges informatikai infrastruktúrát fel kell készíteni. ▽

IPv6

Világméretű IPv6-indulás

Magyarország jól áll az új generációs internet protokoll, az IPv6 bevezetésére való felkészülésben. Az elsők között indítottunk kísérleti IPv6 projekteket, és az évek során sok tudás halmozódott fel. Most az internetszolgáltatókon és a vállalati IT-csapatokon a sor, hogy a tapasztalatokat átültessék a gyakorlatba.

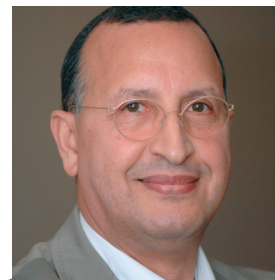
**MALLASZ
JUDIT**

Elsősorban a vállalatok és az internetszolgáltatók döntéshozóinak, valamint informatikai vezetőknek kívánt hasznos információkkal szolgálni a Magyar IPv6 Fórum első, május 3-i budapesti konferenciája. A 2011 decemberében nyolc taggal alakult szervezet tagjainak száma immár meghaladja a negyvenet; a vezetőség várja további cégek és szervezetek csatlakozását – fogalmazott *Imre Sándor* elnök, a BME Híradástechnikai Tanszék vezetője. Terveik között szerepel az IPv6-tal kapcsolatos képzés és oktatás koordinálása, további konferenciák szervezése, a hírek elérhetővé tétele, továbbá évente az IPv6-ra való áttérés hazai helyzetének bemutatása.

Mint ismeretes, az internet protokoll (IP) következő generációjának bevezetése elkerülhetetlen. Alapvető oka a 32 bites IPv4 címtartomány kimerülése, de a 128 bites IPv6 számos egyéb problémát is orvosol. Megoldást nyújt például a korszerű hitelesítésre és titkosításra, a beépített hálózati mobilitásra, továbbá új szolgáltatások fejlesztését is lehetővé teszi. A konferencián bejelentették: 2012. június 6. – a világméretű IPv6-indulás napja (Global IPv6 Launch).

A műszakiak felelőssége

Magyarország az elsők között kezdett el foglalkozni az IPv6-tal, és jól áll a felkészüléssel – hangsúlyozta *Latif Ladid*, a Nemzetközi IPv6 Fórum elnöke, aki először 11 évvel ezelőtt vett részt az IPv6-tal foglalkozó konferencián Magyarországon. Tapasztalata szerint – Magyarországhoz hasonlóan – egyre több országban tudatosul, hogy már nem lehet halogatni az áttéréshez elengedhetetlen lépéseket. Sorra indulnak a pilot projektek, amelyek eredményei fokozatosan megjelennek a gyakorlatban.

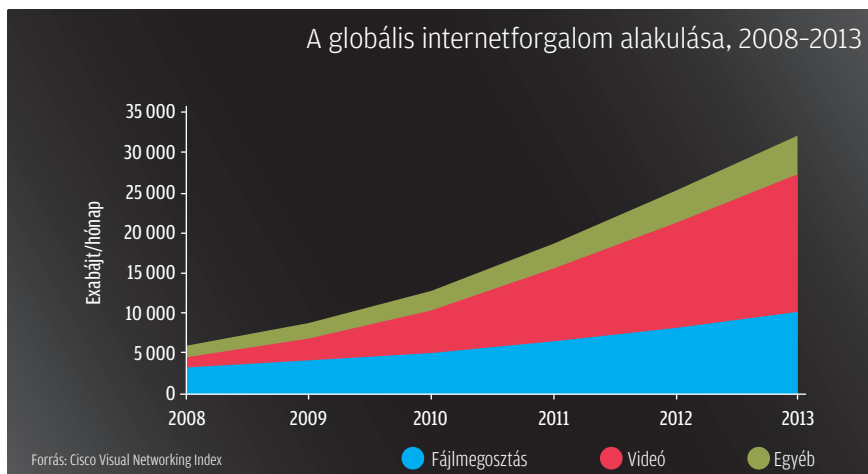

LATIF LADID
elnök
Nemzetközi IPv6 Fórum

Latif Ladid többször kiemelte a műszaki szakemberek felelősségét. Az ő feladatuk, hogy meggyőzzék a cégvezetőket, az üzleti döntéshozókat a technikai újdonságok, ez esetben az IPv6 fontosságáról. A legelső és legfontosabb, hogy az internetszolgáltatók lássák be a váltás szükségességét, utána következhetnek az üzleti felhasználók.

százalékot, Ázsia pedig mindössze 9 százalékot mondhat a magáénak. Ezzel szemben a Föld népességének kétharmada Ázsiában él, ráadásul olyan rendkívül innovatív országok is találhatóak ezen a földrészen, mint például Japán és Korea. És természetesen ott van Kína is, amely időközben a világ legna-

A globális internetforgalom alakulása, 2008-2013

A vezetők első kérdése mindig az, hogy egy új technológia bevezetése milyen pénzben mérhető előnyökkel jár. Az informatikusokat fel kell készíteni arra, hogy helyesen és meggyőzően tudjanak érvelni az IPv6 mellett. Mindenütt nagy szükség van tehát a budapestihez hasonló konferenciákra.

Földrajzi aránytalanságok

Az internet hihetetlen mértékben bővül, miközben az internetcímek és a népesség eloszlása hatalmas aránytalanságot mutat. Jelenleg az IPv4-címek mintegy 74 százaléka van az Egyesült Államok birtokában, Európa 17

gyobb internetnemzetévé nőtte ki magát. Internetfelhasználóinak száma félmilliárd körül mozog, azaz Kínában ma közel kétszer annyian interneteznek, mint az Egyesült Államokban. Latif Ladid szerint Kínáról példát lehet venni az internet elterjesztését, valamint az IPv6-ra való áttérés szorgalmazását illetően.

Kézszelfogható előnyök

Nem várható, hogy egyetlen „killer” alkalmazás révén robban majd be világméretben az IPv6, ezért nem is érdemes ilyen alkalmazásra várni – vélekedett a Nemzetközi IPv6 Fórum elnöke. Sok hűzóerő működik, így például maga az internet, az e-kormányzati szolgáltatások, az intelligens közlekedés vagy a cloud computing következő lépcsője, az úgynevezett intercloud.

Az üzleti felhasználók számára nagyon hamar megjelennek majd az IPv6 kézzelfogható előnyei. Ha egy munkatárs például módosítani szeretne valamit a vállalati szerveren (mondjuk frissíteni szeretné a cég honlapját), akkor ezt – biztonsági okokból – nem teheti meg távolról egy IPv4-címet használó laptopról. Ha azonban a laptop IPv6-címmel rendelkezik, biztonságos csatornán léphet be a vállalati szerverre a tűzfalon keresztül.

Vállalati bevezetési stratégia

Az IPv6-ra való átállás természetesen mindenütt a világon fokozatosan történik, az informatikusok számára nem kis feladat a két világ együttélésének, illetve a zökkenőmentes áttérésnek a megoldása. Az évek óta folyó kísérletek számos tapasztalatot és eredményt hoztak, ezekre lehet építeni a kereskedelmi szolgáltatások indításakor.

A Magyarországon folytatott pilot projektek egyikét a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (NIIF) keretében végezték. Ha egy vállalat az IPv6 bevezetésének gondolatával foglalkozik, az informatikusoknak először a vezetőséget kell meggyőzniük az IPv6 fontosságáról. Enélkül a projekt halálra van ítéelve – mutatott rá előadásában *Mohácsi János*, a Magyar IPv6 Fórum elnökhelyettese. A második lépésben IPv6 címtartományt kell igényelni az internetszolgáltatótól, majd meg kell kérni a külső IPv6-kapcsolatot is. Ezután kezdődhet a belső bevezetés, aminek első lépése a biztonsági politika megalkotása, ezt követi a címzési stratégia kialakítása. A harmadik tennivaló a dual-stack struktúrára való átállás (amikor a szerverek és a kliensek mindkét protokollt ismerik és kezelik), majd

LASSÚ NÖVEKEDÉS

A világ 4,3 milliárd IPv4-címének több mint 70 százalékát az Egyesült Államok birtokolja. Mivel az internetes végpontok száma a fejlődő világ országainak hálózatosodása, a mobilinternet adta lehetőségek bővülése, valamint a gép-gép kommunikáció terjedése nyomán drasztikusan nő, már nem odázható el sokáig az IPv6-ra való áttérés. Mindazonáltal egyelőre elenyésző, az IPv4-alapú forgalomnak mindössze a 0,01 százaléka az IPv6-alapú forgalom.

az IPv6-alapú szolgáltatások és alkalmazások üzembe helyezése. A bevezetés utolsó két lépéseként engedélyezni kell az IPv6-ot a hostokon, majd használatba kell venni a menedzsment és a monitoring eszközöket.

Kereskedelmi szolgáltatások 2013-2014-ben

– Az IPv6 bevezetése szerves eleme a Magyar Telekom fejlesztéseinek – fogalmazott *Matthias Linder*, a vállalat technológiai igazgatója. A munka már jó ideje folyik, terveik szerint 2012 végére a végfelhasználóknál lévő, Magyar Telekom tulajdonú hálózati berendezések 50 százalékát IPv6-képessé teszik, majd fokozatosan az összes berendezést átállítják. A kritikus pontot csak azok az otthoni hálózati eszközök jelenthetik, amelyek a végfelhasználók tulajdonában vannak.

Ami az internethez csatlakozó számítógépeket illeti, nem kell komoly problémákra számítani. Az utóbbi 4-5 évben megjelent operációs rendszerek már mind IPv6-képesek. A felhasználó észre sem veszi majd, ha számítógépe IPv6-alapon csatlako-

zik, illetve kommunikál. A változást „csupán” a jobb szolgáltatásminőség, valamint a bővülő szolgáltatási lehetőségek jelentik.

A Magyar Telekomnál egyelőre nem látják azt a „killer” alkalmazást, ami gyorsítaná az áttérést IPv6-ra. Szükség volna tehát olyan hajtóerőkre – tartalomfejlesztésekre, mobilalkalmazásokra, a tárgyak internetét (IoT, Internet of Things) elősegítő alkalmazásokra stb. –, amelyek lendületet adnának a folyamatnak. A tervek szerint a Magyar Telekom 2013–2014-ben indítja kereskedelmi IPv6-szolgáltatásait.

Globális céges átállás 2012-ben

Többéves előkészítő munkát követően a Cisco 2012-ben vezeti be világméretű hálózatában az IPv6-ot. A 90 országban jelen lévő, közel 70 ezer munkatársat foglalkoztató vállalatcsoportnál párhuzamosan végzik el a hardverek és a szoftverek frissítését. Implementációs stratégiájuk értelmében ahol csak lehet, dual-stack megoldást alkalmaznak, ahol erre valamilyen okból nincs lehetőség, marad az alagutazás (tunneling).

Az első laboratóriumi kísérleteket 2003-ban indították, a tényleges átállás tervezése 2010-ben kezdődött. Tavaly júniusban jelentették be az implementáció hosszú távú tervét, és idén márciusban már megjelent a hálózatban a dual-stack infrastruktúra, pilot desktopokkal, távoli hozzáféréssel stb. A bevezetés ütemterve szerint egymást követi az IPv6 felhasználói hozzáférések megteremtése, valamint a vállalat IPv6-alapú megjelenése az interneten. Határozott cél, hogy a Cisco honlapja IPv4-ről és IPv6-ról is minden további nélkül elérhető legyen.

– Az eddigiek alapján tanulságként leszűrhető, hogy az IPv6 bevezetésével egyelőre még nehéz konkrét, számokkal kifejezhető üzleti előnyöket szerezni. Mindazonáltal az áttérés egyszerűen szükségszerű – fogalmazott *Tóth Tibor*, a Cisco Magyarország szakértője. ▽

AZ IPV6 ELŐNYEI ÉS HIÁNYOSSÁGAI

Németh Vilmos (BME) előadásában összefoglalta az internet hiányosságait, valamint az IPv6 előnyeit, és hangsúlyozta, hogy IPv6 nélkül nem lehetséges a jövő internete.

Az internet műszaki és egyéb hiányosságai	Az IPv6 fő előnyei
Architekturális problémák	Megnövelt címtartomány
Elfognak az IPv4-címek	Minimális fejléc, gyorsabb routing
A TCP-protokoll erős visszacsatolása	Opcionális fejlécek az IPv6-fejléc után (új szolgáltatások)
Biztonság, hitelesség, személyiségi jogok	Jobb QoS-támogatás
Használhatóság	Közvetlen végponti címezhetőség
Szabványosítási kérdések	Automatikus konfiguráció (nem igényel DHCP-t)
Szolgáltatásminőség (QoS)	Beépített hálózati mobilitás
„Best effort routing”	Magasabb szintű titkosítás, azonosítás
Forgalommenedzsment	Többszörös címezhetőség, szabványosított multicast
Internetirányítási kérdések	

MALWARE HÁLÓZATOK

Milyen harcmodort válasszunk?

Az online kereskedelem és szolgáltatások az utóbbi évtizedben elképesztő tempóban fejlődtek. Az internet mindennapos használata azonban nemcsak növekedést, javak létrehozását, értékek terjesztését eredményezi, hanem szintén kiváló terep kétes cselekedetekre. Virágzik a cyber-alvilág, egyre hatékonyabbak a rosszindulatú szoftverek, gyűjtőnevükön malware-ek.

**KÖMLÖDI
FERENC**

A malware-ek káros tevékenysége komoly kihívás az elektronikus kereskedelemnek: félelmet keltenek, rettegünk a személyes információ vagy maga a személyiség eltulajdonításától.

Bármilyen lehet malware: nem kívánt pop-up hirdetésekkel dühítő adware, bizalmas információkat gyűjtő trójai, vírus és így tovább. A digitális underground kétes személyei immár évtizedek óta ismert célból – biztonsági rések kihasználásából származó előnyökért – indítják útjukra a mind változatosabb formájú kártevőket. A folyamatosan átalakuló terepet gyorsan támadó, majd még gyorsabban kerekelt oldó („hit-and-run” taktikával élő) bandák uralják.

sikeresen, és csak annyi állapította meg, hogy malware-ről van szó. Második alkalommal 43-ból 13, egy nappal később pedig 43-ból 25 és így tovább, ami egyrészt biztató, másrészt megkérdőjelezi a monitorozó és vírusirtó programok által nyújtott biztonságot. Hiába frissülnek gyakran a vírusirtók (alkalmasint napi hat-tíz alkalommal), az egészen friss malware-rel egy ideig nem sokat tudnak kezdeni. Ez történt az adott trójaiával is: minél több változata jelent meg, annál ingatabb lábakon nyugodott a védelem.

A helyzet azóta némileg megváltozott: az elektronikus levelek hatékonyabb szűrésének következtében a tavalyi év végétől a webes böngészőkön keresztül támadás a legfelkapottabb. Mivel

lehetőség számára; például megtámadja egy cég honlapját, amit aztán hosztként használ, s onnan terjed tovább a cég – a weblapon gyanútlanul böngésző – ügyfeleinek gépeire (*drive-by malware*). Kódja nehezen detektálható; a felhasználó természetesen nem tud semmit a támadásról, fogalma sincs arról, hogy a rendszer és a saját számítógépe is fertőzött. Ugyanakkor hiába tűnnek jónak, az egyszintű védelmi mechanizmusok (tűzfal, vírusirtók) már egyáltalán nem elegendők, képtelenek kezelni a dinamikus, folyamatosan változó fenyegetést.

A legjobb ellenszernek szintén dinamikus, intelligens, valós idejű és (természetesen) felhőszámítás-alapú megoldások tűnnek. Például a Blue Coat főként dinamikus linkekkel foglalkozó WebPulse rendszere tavaly sikeresen meghiúsította az egyik legnagyobb malware terjesztőhálózat, a Shnakule offenzíváját: már a támadás előtt azonosította és öt napon keresztül blokkolta az érintett szervereket.

A Shnakule 2011 első felében 21 ezres napi átlaggal „dolgozott”, meglehetősen szerteágazó tevékenységet folytatva: drive-by letöltések, hamis vírusirtók és kodekek, kamu Flash és Firefox frissítések, szintén kamu warez, botnet irányítás/vezérlés. Elsősorban keresőmotorok megfertőzésével kivitelezett álantivírus-aktivításra „összpontosít”, de a pornótól kezdve a szerencsejátékokig rengeteg területen érdekelt. Egyfajta szuperhálózatként működik; több, a maga nemében szintén „egyedülálló” alhálózat is tartozik hozzá.

A WebPulse a felhasználók világméretű együttműködésén nyugszik – többek között ismeretlen honlapokat automatikusan (sok szinten) elemez és osztályoz, naponta mintegy 500 millió webes kérést (a gyökerekig visszamenve) dolgoz fel, hetente pedig nagyjából 12 milliárd dinamikus osztályozást végez el valós időben. 300-nál több valós idejű osztályozó könyvtárt fejlesztettek hozzá, amelyek a rendszer igen sok veszélydetektáló moduljával dolgoznak együtt. Több mint 80 kategóriát, kérésenként négy osztályozást (IM-chat, közösségi hálózatépítés stb.)

Hiába tűnnek jónak, az egyszintű védelmi mechanizmusok már egyáltalán nem elegendők, képtelenek kezelni a dinamikus, folyamatosan változó fenyegetést.

A klasszikus e-mailes támadás például Windows-felhasználókat megcélzó trójaiak által történik. Alkalmazint egy hoteltől kapunk levelet, hibás tranzakció a cím. A feladó arról ír, hogy a kelleténél több pénzt vett le a bankszámlánkról. A levélhez (zip formátumú) csatolmány is tartozik, azt kell kitérteni ahhoz, hogy visszakapjuk a különbözőzetet. Maguk a szövegek gyakran igen rossz angolsággal íródnak, viszont a zipelt fájlok könnyen eljutnak a címzetthez, aki (ha nem angol anyanyelvű, és még mezei Windows-felhasználó is) viszonylag könnyen bedőlhet a trükknek, különösen akkor, ha valamelyik szóban forgó szállodában tényleg megfordult a közelmúltban. Az ilyen küldemények ellen sem a spamszűrők, sem a vírusirtók nem nyújtanak tökéletes védelmet. Egy hálózatbiztonsági szakember tavalyi tesztje alapján, a hoteles támadásoknál elsőre harmincből csak hat antivírus szoftver teljesített

kevesebb a spam, így kevesebb levélszeméltbe rejtett kártevő teljesíti be dicstelen, de rendkívül jövedelmező küldetését.

Hogyan támadnak?

A hálózati biztonságra szakosodott Blue Coat cég 2011-es felmérése alapján a malware hálózatok elsősorban a keresőmotorokon keresztül támadnak (39,2 százalék), aztán az elektronikus levelezés (6,9 százalék), az online pornó (6,7 százalék) és a közösségi hálózatok (5,2 százalék) következnek. A legkockázatosabb tevékenységeknek a képek vagy az illegális médiatartalmak utáni kutakodás számítanak.

A hálózatokban eredményesen működnek a tűzfalak, így a malware sokkal nehezebben vándorol hálózaton belül rendszerről rendszerre, mint korábban. Ezzel szemben a világhálón, különösen dinamikus weblinkek esetében mindig akad

használ. Osztályzatait 55 nyelven szolgáltatja, amelyekből 19 valós időben történik.

Hogyan terjednek?

A terjesztés legbevetettebb módszerei: szoftverfrissítés, bannerhirdetések, letöltendő dokumentumok, honlap és felhasználó között „közvetítő” személyek, valamint a keyloggerek.

Szoftverfrissítéssel például úgy indítható támadás, hogy a malware a Facebookon (vagy bármelyik másik közösségi oldalon) videó megtekintését ajánlja, majd a megadott linken emlékezteti a felhasználót: a mozgókép-anyag megnézéséhez a szoftver újabb változata kell, aztán rögvést fel is ajánlja a letöltést. Az ajánlott szoftver persze fertőzött.

A – szójátékkal élve – *malvertising* néven is emlegetett rosszindulatú bannerhirdetések lényege: a gyanútlan felhasználó ráklikkel a csaliként funkcionáló hirdetésre, amely megpróbálja a kódot az áldozat gépére telepíteni. Vagy elirányítja egy honlapra, ahol megbuherált kódú PDF fájll letöltésére, esetleg a PDF-ért való (bankkártyás) fizetésre utasítja.

Szintén bevett módszer ismert programok, például a Microsoft Word vagy Excel formátumú – természetesen előzetesen telepített trójait tartalmazó – dokumentumok letöltésével való próbálkozás. Gyakori eset, hogy azt hisszük, közvetlenül a megbízhatónak gondolt honlappal kommunikálunk, holott nem, mert a kért adatokat (felhasználónevet, jelszót stb.) nem a site-tal, hanem egy harmadik személlyel osztjuk meg. Az is gyakran előfordul, hogy a bűnöző eleve eltéríti a tranzakciót: azt gondoljuk, vége a kommunikációnak, pedig nem – a támadó alkalmasint pénzt utal át számlánkról vagy a kártyánkkal vásárol...

A felhasználó az említett technikák bármelyikével meggyőzhető az ötödik népszerű támadási forma, a *keylogger szoftver* letöltésére, telepítésére. A program aztán kíméletlenül monitoroz mindent, tegyen bármit is a felhasználó, a számítógépével folytatott interakciói „nyilvánvaló” kerületbe kerülnek, így az egérrel végzett tevékenységek, a leütések stb. Screenshotokat készít róluk, így juttatva el a „megrendelőkhöz” a félte őrzött (bizalmas) információt.

Veszélyes malware-ek

A malware nagyon jól jövedelmező online üzletág, nem egy, hanem több működő üzleti modellel. A megfertőzött számítógépek sokféleképpen generálhatnak komoly hasznot eltérítőiknek. A hirdetések a legegyszerűbbek egyike; a malware-ek ugyanúgy képesek reklámokat megjeleníteni, mint a nem fertőzött honlapok, csak a pénz vándorol enyves kezekbe. A „hagyományos” (offline) világban bevált zsarolás online közegben is haté-

kony: nagyobb botnetek gazdái (például szolgáltatásmegtagadással, DoS-szel) megtámadnak egy pénzes honlapot, majd felveszik a kapcsolatot a tulajdonossal, és felajánlják, hogy megfelelő anyagiak ellenében abbahagyják az inváziót.

Ugyanakkor valószínűleg még mindig az infotolvaj trójaiak termelik a legnagyobb hasznot, igaz, meg is kell szenvedni velük, mert ezeket a malware-eket a legbonyolultabb kidolgozni. Az adatokat pedig vagy maguk a támadók hasznosítják, vagy jó pénzért továbbadják, kereskednek velük a digitális alvilág piacerein.

A malware-ek potenciális veszélyeire a világháló nagyjai is egyre fokozottabb mértékben figyelnek. A Google, a Yahoo, a Bing és más keresőmotorok blokkolt listára – feketelistára – helyeznek minden olyan honlapot, ahol malware-t találnak. Ha egy illet akarunk megnézni, automatikus figyelmeztetést kapunk: a site nem biztonságos, vagy a keresők egyszerűen kihagyják, nem vesznek többé tudomást róla. És még csak nem is figyelmeztetik a gyanús honlap mit sem tudó tulajdonosát. A hatás anyagilag katasztrofális, és ha egyszer ott találjuk a honlapunkat a listán, nagyon nehezen kerül le róla. Keresőmotorok nélkül nincs tartós siker, ha az oldal egyetlen találati listán sem jelenik meg, szép lassan elhal.

Csak hogy a malware-ek a megbízhatónak tartott, népszerű domaineiket is hackelik. Immár bárki bármikor feketelistára kerülhet. Ráadásul naponta átlagosan mintegy ötven terjesztőhálózat dolgozik a kártevők sikeréért. Az ellenük folytatott háborúban a WebPulse jellegű rendszerek mellett az olyan kezdeményezések is sikeresek lehetnek, mint a Google, a Facebook, a Microsoft, a Yahoo és további tizenegy webes szolgáltató által 2012 elején létrehozott adathalászat-ellenes szövetség (DMARC).

Izgalmas csatározásokra számíthatunk a közeljövőben: a gyors reakálás és az új fejlesztések mindkét fél érdeke, csak hogy amíg az egyik oldal a terroristák és a nagyvárosi gerillák által használt aszimmetrikus hadviselést vagy legalábbis valami hasonlót alkalmaz, addig a másik ha nem is klasszikus, de ellenfelénél klasszikusabbnak tűnő mechanizmusokat vet be a védekezéshez, a megelőzés jegyében azokat keveri izgalmas új megoldásokkal. A hagyományos biztonsági szoftverek és vírusirtók általában eleve hátrányban vannak, a rosszfiúk legalább egy lépéssel előttük járnak. Ha a biztonsági szoftver detektált is egy új malware-t, a tervezői pillanatokon belül megváltoztatják, míg a biztonsági oldal valamivel lassabban reagál... ▼

A LEGSEBEZHETŐBBEK

A drive-by malware bármiféle engedély nélkül, egyszerűen letölti magát a rendszerre. Útnak indítói a böngésző vagy a plug-inek gyenge pontjait használják ki, láthatatlan elemként rejtik a honlapba vagy akár egy képbe. Ugyan minden site kockázatos, de miután kevesebb anyagi forrásuk és szakértelmük van, a kisebbek az optimális célpontok. Minél alacsonyabb a forgalom, annál kevesebb az esély a malware felderítésére, annál tovább „él” ott és okoz megbújva egyre több kárt.

A cyberbűnözőnek két feladatot kell kiviteleznie a böngészőn keresztül támadáshoz: ki kell találnia, hogyan kerüljön kapcsolatba az áldozattal, majd fel kell installálnia a kártevőt az utóbbi számítógépére. Mindkét lépés gyorsan kivitelezhető. Például úgy, hogy az áldozatot fertőzött honlapra irányítja – alkalmasint valamelyik közösségi hálózaton vagy azonnali üzenetküldő rendszeren keresztül juttatja el hozzá a malware-t tartalmazó üzenetet. A módszer meglepő módon még mindig működik, így a támadók előszeretettel próbálják rábírn a gyanútlan (és sok esetben igen csak naiv) felhasználót ilyen-olyan honlapok meglátogatására. Kifinomultabb megoldás, ha a támadó magát a honlapot veszi célba, tudva, hogy potenciális áldozatai úgyszólván felbukkannak ott. A site-on az általa használt szerverrel összekötő, bárholnan feltölthető HTML-kódrész helyez el. Az így megfertőzött oldalokról minden egyes látogatáskor továbbterjed a malware.

COMPUTERWORLD ONLINE

**Olvassa el,
ami történt**

**Tudja
meg, ami
történni fog**

VIDEÓK: emberek,
események, termékek

CIO.HU:
az informatikai
vezetők fóruma

Mobilon is!

**HÍREK ÉS
ESEMÉNYEK**
az IKT-piacról

WHITEPAPER:
a tudásbázis

CÉGINFÓ:
az IKT-adatbázis

www.facebook.com/computerworldhu

www.computerworld.hu